

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPOS - JULY 31, 2008

Vol. XCIX Nr. 148

Lietuva padės nelaimės ištiktai Ukrainai

Vilnius, liepos 29 d. (BNS) – Lietuvoje vyksta lėšų rinkimas, siekiant pagelbėti potvynio apsemtai Vakarų Ukrainai.

Kaip pranešė Užsienio reikalų ministerija, Lietuvos ambasada Ukrainoje ragina Lietuvos savivaldybes, verslininkus ir visus geros valios žmones padėti nukentėjusiai Vakarų Ukrainai.

Anot pranešimo, Lietuvoje paramą nukentėjusiems nuo šios didžiulės nelaimės žmonėms renka ir tvarko Taraso Ševčenkos labdaros ir paramos fondas.

Liepos 23–26 dienomis Vakarų Ukrainą nusiaubus stiprioms liūtims ir potvyniams, žuvo mažiausiai 22 žmonės, iš jų 6 – vaikai. Nukentėjusiose Ivano-Frankovsko, Lvovo, Užkarpatės, Ternopilio, Černovscų srityse užlieta daugiau nei 40 tūkst. gyvenamųjų namų.

Visoje Vakarų Ukrainoje užlieta apie 34 tūkst. hektarų žemės ūkio sklypų, sugadinti 360 automobilių ir 561 pėsčiųjų tiltas, išplauta 680 kilometrų automobilių kelių, iškeldinta tūkstančiai žmonių.

Nelaimių padaryti nuostoliai vertinami keliais milijardais JAV dolerių. Specialistai tvirtina, kad tokios nelaimės Vakarų Ukrainoje nebuvo mažiausiai šimtą metų.

Nuo potvynių nukentėjusiems žmonėms reikalinga skubi pagalba: maistas, drabužiai, vaistai, palapinės, nakvynės reikmenys, taip pat reikalingos ir piniginės lėšos.

Medininkų žudynių tyrimą žadama baigti šiais metais

Vilnius, liepos 30 d. (ELTA) – Generalinė prokuratūra planuoja šių metų pabaigoje baigti tyrimą dėl Medininkų žudynių, tačiau nepasikeitus dabartinei padėčiai kaltinimai gali būti pateikti tik vienam iš keturių įtariamųjų – pernai Latvijoje sulaikytam Konstantin Nikulin. Kitus du buvusius omonininkus Rusija išduoti atsisako, dėl trečio dar laukiama galutinio atsakymo.

Įtarimai dėl 7 muitininkų nužudymo yra pareikšti SSRS Vidaus reikalų ministerijos ypatingosios paskirties milicijos būrio OMON Rygos grupės būrio vadui Česlav Mlynik bei dar trims buvusiems omonininkams – Andrej Laktionov, Aleksandr Ryžov ir Konstantin Nikulin, vėliau pasikeitusiam pavardę ir tapusiam Michailov. Pastarasis pernai buvo sulaikytas Latvijoje ir perduotas Lietuvai. Neseniai teismas nusprendė jo suėmimą pratęsti iki spalio pabaigos.

Anot Generalinės prokuratūros prokuroro Algimanto Kliunkos, šių metų pavasarį Rusijos generalinė prokuratūra neigiamai atsakė į prašymus dėl A. Laktionov ir Č. Mlynik išdavimo ir jų apklausos Rusijoje, tuo tarpu galutinio atsakymo dėl A. Ryžov dar laukiama. Rusų teisėsaugininkai tvirtina, kad įtariamieji yra Rusijos piliečiai, o pagal Konstituciją juos išduoti kitai valstybei draudžiama.

A. Kliunka žudynių 17-ųjų metinių išvakarėse žurnalistams sakė, kad tyrimas turėtų būti baigtas dar šių metų pabaigoje – lapkričio ar

Liepos 31 d. sukanka 17 metų, kai per žiaurų omonininkų išpuolį Medininkų pasienyje buvo nužudyti septyni pareigūnai.

ELTOS nuotr.

gruodžio mėnesiais.

Visų įtariamųjų atžvilgiu yra išduotas Europos suėmimo orderis, todėl išvykę iš Rusijos į kurią nors Europos valstybę jie turėtų būti iškart sulaikyti.

Lietuva spaudimą Rusijai bando daryti ir diplomatiniais ryšiais – klausimas dėl Rusijos bendradarbiavimo Medininkų byloje yra įtrauktas į Rusijos ir Europos Sąjungos derybų dėl partnerystės darbotvarkę.

1991 m. liepos 31 d. šaltakraujiaiškai buvo nužudyti Mindaugas Bala vakas, Algimantas Juozakas, Juozas Janonis, Algirdas Kazlauskas, Stanislovas Orlavičius, Antanas Musteikis ir Ričardas Rabavičius. Gyvas liko

tik sunkiai sužeistas muitininkas Tomas Šernas.

Nusikaltimo Medininkuose tyrimą apsunkina tai, kad įtariamieji ir didelė dalis svarbių liudytojų gyvena Rusijoje. Manoma, kad Medininkuose 7 pareigūnai buvo nužudyti siekiant sukelti sumaištį neseniai nepriklausomybę paskelbusios valstybės muitinėje.

Šeštadienį vyko tradicinis estafetinis bėgimas Medininkai–Vilnius, skirtas pagerbti Medininkuose nužudytų muitinės, policijos ir pasienio pareigūnų atminimą. Prasidėjęs prie paminklo žuvusiems bėgimas baigėsi sostinės Antakalnio kapinėse.

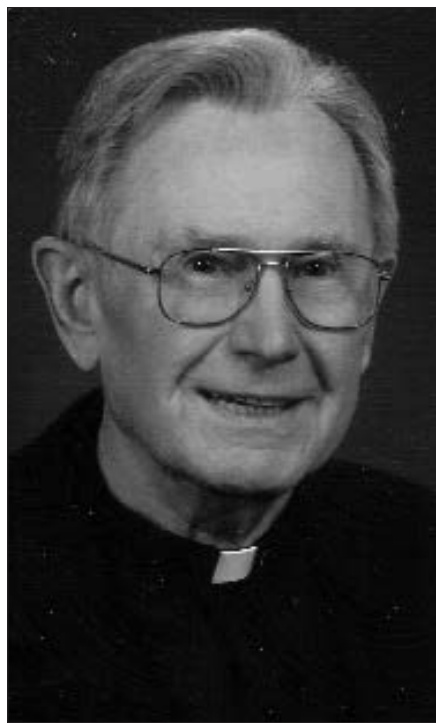
Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Žinios iš Detroit, Putnam, Seinų ir Maskvos (p. 2)
- Rusų ginklai vis labiau sensta (p. 3)
- Dariaus ir Girėno skrydį paminėjo ir NY lietuviai (p. 4)
- Lietuvos Vyčių 112 kuopos veikla (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui. Prieskoniai (I) (p. 8)
- Baltoji knyga (9) (p. 9)
- V. Šliūpui – universiteto garbės nario vardas (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.22 LT
1 EUR — 3.45 LT

Praradome dar vieną lietuvių kunigą

A. a. kunigas Jonas Rikteraitis.

Čikaga, liepos 30 d. (Alf. Dziko/„Draugo“ info) – Liepos 13 d., sulaukęs 83-jų metų, mirė kunigas Jonas Rikteraitis.

Užaugęs New Britain, J. Rikteraitis 1943–1946 m. tarnavo Amerikos kariniame laivyne. Studijavo St. Thomas seminarijoje Bloomfield ir Švč. Mergelės Marijos seminarijoje Baltimorėje.

1956 m. išventintas kunigu. 1956–1964 m. kunigas J. Rikteraitis dirbo vikaru New Haven lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje, 1969–1971 m. – Švč. Trejybės parapijoje Hartford. 1971 m. persikėlė į New Britain Šv. Andriejaus parapiją, kur 1976 m. buvo paskirtas klebonu. New Britain lietuviškai parapijai kun. J. Rikteraitis atidavė savo darbingiausius metus kaip klebonas, vėliau – kaip klebonas-emeritas. Jis aktyviai dalyvavo lietuvių Kunigų vienybės organizacijos veikloje.

Jo nepailstamomis pastangomis 1986 m. **Nukelta į 6 psl.**

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-31-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDŽIO SUKAKTIES MINĖJIMAS

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio 75 metų žuvimą prisiminėme sekmadienį, liepos 23 d., Šv. Antano patalpose, Detroit, Michigan. Šv. Mišias šiam žygdarbiui atminti atnašavo klebonas kun. Alfonsas Babonas.

Po Mišių gražus būrelis parapijiečių ir svečių susirinko parapijos salėje, kur Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio 75-ųjų metinių minėjimo programą atidarė Dariaus ir Girėno klubo pirmininkas Mykolas Abarius. Pagerbti didvyrius Steponą Darių ir Stasį Girėną buvo pakviesti kun. Alfonsas Babonas ir Raminta Vilkiene, kurie uždegė atminimo žvakutes. Paskaitą skaitė „Amerikos lietuvių balso“ radijo valandėlės redaktorė ir pranešėja Raminta Vilkiene. Ji išsamiai nušvietė lakūnų gyvenimą ir jų lėktuvo „Lituanica“ skrydį. Buvo parodyta ir išdalinta įvairios spausdintos medžiagos, kurioje nušviestas ir pagerbtas lakūnų žygdarbis: pašto

ženkliai, 10 litų banknotai, 10 litų monetos. Taip pat jų garbei pastatyti paminklai JAV, Vokietijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje. Sukurtas dokumentinis filmas „Lituanicos sparnai“. Prisimename ir pagerbiame šiuos didvyrius dainose. Toliau R. Vilkiene kalbėjo apie Feliksą Vaitkų, kuris skraidė „Lituanica II“. Baigiant M. Abarius padėkojo kun. A. Babonui už šv. Mišių atnašavimą ir sukalbėtą invocaciją, prelegentei R. Vilkienei už gražią ir turiningą paskaitą ir pasidalinimą mintimis ir dalyviams už apsilankymą ir dalyvavimą šiame svarbiame pagerbime. Minėjimas baigtas Tautos himno sugiedojimu.

Renginys praėjo gražiai ir sklandžiai. Po šio trumpo minėjimo „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės redaktorius Algis Zaparackas dalyviams parodė vaizdo juostą iš neseniai Los Angeles, California, vykusios XIII Šokių šventės. Dalyviai buvo laimingi gražiai ir turiningai praleidę sekmadienio popietę, pagerbdami Steponą Darių ir Stasį Girėną.

MASKVA, RUSIJA

Dvikalbio T. Venclovos eilių rinkinio pristatymas

Lietuvos ambasados Maskvoje Jurgio Baltrušaičio namuose vienas žymiausių Lietuvos poetų Tomas Venclova liepos 29 dieną pristatė dvikalbį (lietuvių ir rusų k.) eilių rinkinį „Negatyvų baltumas“.

Viešnagės Maskvoje metu poetas T. Venclova susitiko ne tik su jo kūrybos gerbėjais, bet ir su žiniasklaidos atstovais.

Į knygą „Negatyvų baltumas“ buvo atrinkti eilėraščiai iš įvairių poeto kūrybos laikotarpių. Eilių rinkinys 2008 metų birželio mėnesį buvo išleistas pagal specialią Lietuvos ambasados Rusijoje programą, skatinančią lietuviško žodžio sklaidą šioje šalyje.

T. Venclovos poezija yra išversta į anglų, vokiečių, vengrų, čekų, rusų ir kitas kalbas. Pirmoji poeto knyga rusų kalba „Kalbos ženklas“ buvo išleista 1972 metais. Vėliau ne kartą

buvo išleisti poeto straipsnių ir paskaitų rinkiniai apie rusų poetus ir literatūrą.

T. Venclova buvo vienas iš Lietuvos Helsinkio grupės įkūrėjų 1976 metais, visada aktyviai ir drąsiai pasisakęs svarbiausiais visuomeninio gyvenimo klausimais.

Į dažnai poetui užduodamą klausimą, ar šiame vis labiau materialėjančiame pasaulyje dar yra skaitančių poeziją, T. Venclova atsako, remdamasis Enzensberger konstanta: „Bet kurioje pasaulio šalyje, nepriklausomai nuo jos dydžio, visada yra 3,487 žmonės, mėgstantys ir skaitantys poeziją“. Poeto teigimu, šis skaičius – konstanta, nepriklausanti nuo jokių veiksnių ir būtent jiems ir dėl jų, pasak T. Venclovos, verta kurti.

Bernardinai.lt

SEINAI, LENKIJA

Seinuose A. Baranausko gatvės greitai nebus

NIJOLĖ DRUTO

Seinų valdžia ir toliau neketina patenkinti Lenkijos lietuvių prašymo vieną miestelio gatvę pavadinti poeto A. Baranausko vardu.

A. Baranauskas Seinuose gyveno, vyskupavo, miestelyje jis ir palaidotas. Tačiau po keliolika metų trukusių pokalbių Seinų burmistras dabar esą turi svarų argumentą, kodėl A. Baranausko gatvės miestelyje būti negali.

Burmistras apklausė Seinų lietuvių kaimynus lenkus, o šie pareiškė, kad jokių gatvių pavadinimų keitimų nepageidauja. Gyventojai anketoje buvo klausiami, ar nori, kad būtų pakeistas jų gatvės pavadinimas, o jei taip, tai kokio pavadinimo norėtų ir ar sutiks padengti su tuo susijusias

išlaidas. Dabar burmistras argumentuoja, kad tarp 53 užpildžiusių anketą, tik trys atsakė teigiamai, o du iš jų pareiškė, kad nesutiktų padengti su tuo susijusių išlaidų.

Šiuo metu beveik 20 proc. Seinų gyventojų sudaro lietuviai. Prie numatytos gatvės stovi Lietuvių kultūros namai, lietuviška mokykla ir Lietuvos konsulat. Gatvė, kurią Seinų lietuviai nori pavadinti vyskupo A. Baranausko vardu, iki šiol vadinasi liepos 22-osios, – pagerbiant 1944 metais Stalino patvirtinto, komunistinę valdžią Lenkijoje įvedančio manifestą paskelbimo datą. Seinuose taip pat yra dar kelios gatvės iki šių dienų išsaugojusios komunistinių Lenkijos veikėjų vardus.

LRT

PUTNAM, CT

Tūkstančių lietuvių sambūris Connecticut

Tūkstančiai lietuvių susirinko į kasmetinį seselių rengiamą susitikimą. Vienuolyną supančioje aplinkoje šoko ir jauni, ir seni. Ratelio viduryje Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyno kapelionas A. Žygas.

Delfi.lt nuotr.

ASTA CHEONG

Liepos 27 d. sekmadienį tūkstančiai lietuvių rinkosi Putnam, Connecticut valstijoje. Šalia Marijos Nekalto Prasidėjimo Vargdienių seserų vienuolyno vykusiame kasmečiame susitikime dalyvavo daugiau 4,000 žmonių. (...)

Vienuolynė tradiciškai vyksta lietuvių bendruomenės susibūrimai, Mišios po atviru dangumi, lietuvių vaikų stovyklos „Neringa“ uždarymas su folkloro programa. Taip pat galima įsigyti lietuviškos atributikos, literatūros kūrinių, maisto produktų. Populiariausia – vienuolių duona, kepama Putnamo vienuolyne. (...)

Vienuolyną supančioje aplinkoje gausu lietuviškumo paminklų, įkurtas Amerikos lietuvių kultūros archyvas (ALKA), kuriame yra biblioteka, muziejus. Archyve gausu vertingos spaudos, tokios kaip „Lietuviška biblija“, išleista 1657 metais. Bibliotekoje gausu lietuviškų enciklopedijų, žodynų, kalbotyros ir tautosakos rinkinių. Muziejuje yra gausybė tautodailės dirbinių, paveikslų, grafikos darbų, kilimų, muzikos instrumentų ir skulptūrų.

Rodomi 1939 metais New York vykiosios pasaulinės parodos, Lietuvos paviljono eksponatai: statulos „Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas“ ir „Lietuva“, Lietuvos karaliaus Mindaugo ir prezidento Antano Smetonos biustai, paveikslai „Napoleonas Vilniuje“, „Vilniaus akademijos įsteigimas“, „Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas po Žalgirio pergalės“.

Vienuolijos seserys yra įsteigusios J. Matulaičio slaugos namus, vasaros stovyklą „Neringa“, o vienuolynas yra vadinamas dvasinio atsinaujinimo centru, kadangi į jį galima atvykti bet kuriuo metų laiku, viešintiems yra skirti kambariai. Šalia vienuolyno yra Dangaus vartų kapinaitės, kuriose laidojamos seserys. Prie kapinaitės stovi statula, vaizduojanti lygiai prieš keturis šimtus metų įvykusį stebuklą – Šiluvos Mergelės Marijos apsišventimą piemenėliams.

Delfi.lt

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

**Remkite ir
platinkite
katalikišką spaudą**

RUSŲ GINKLAI VIS LABIAU SENSTA

Nors Rusija vis dažniau žvangina ginklais, jos karinės technologijos gerokai aprūdijusios.

Žukovske, kadaise slaptame aerodrome netoli Maskvos, lakūnas bandytojas Sergej Bogdan išdidžiai pasakoja žurnalistams apie lėktuvą, kuris paskelbtas Rusijos karinių aviatechnologijų naujove – naikintuvą „Su-35“, rašo dienraštis „The International Herald Tribune“.

Tačiau iš tikrųjų tai tik kiek pakista prieš 20 metų sukurto naikintuvo versija, nei greičiu, nei galimybėmis pasislėpti nuo radarų nepriylgstanti naujausiam JAV naikintuvui F-22 „Raptor“, pradėjusiam eiti tarnybą 2005 m.

Buvęs Rusijos prezidentas, dabar – įtakingas vyriausybės vadovas Vladimir Putin giriasi naujomis ginkluotės sistemomis ir stiprėjančia Rusijos kariuomene, versdamas Vakarų baimintis, kad kartojasi šaltojo karo laikų ginklavimosi varžybos. Pertekęs naftos pinigais Kremlius veržiasi į naujų ginklų rinką.

Tačiau, pasak žinovų, valstybinė gynybinė Rusijos pramonė susiduria su nykstančiais gamybiniais pajėgumais ir visuotine korupcija. Šiuolaikinių ginklų Putin valdymo metais buvo pagaminta mažai, teigia dienraštis.

Pergalės dienos proga Maskvos Raudonojoje aikštėje surengtas paradas turėjo parodyti karinę Rusijos galią, tačiau pasaulis pamatė visai ką kita – šalies karinės pajėgos paseno. Dauguma lėktuvų, raketų ir tankų, prazlegėjusių pro Lenino mauzoliejų, pagaminti 1980-aisiais arba tėra kiek modernizuotos ne vieną dešimtmetį skaičiuojančių ginklų versijos.

Bogdan, Žukovsko lėktuvų bandymų centro angare meiliai glostydamas savąjį „Su-35“, gyrė jo greitį, šiuolaikinę elektroniką ir naujus variklius. „Jį labai lengva valdyti, jis puikiai greitėja“, – priduria lakūnas.

Tačiau nepriklausomas karinis analitikas Aleksandras Golcas tvirtina, kad „Su-35“ – tik vienas iš daugelio pavyzdžių, kaip Rusijos karinė pramonė ištraukia iš naftalino senus technikos pavyzdžius ir bando parduoti juos kaip naujus, rašo „The International Herald Tribune“.

„1980-ųjų pabaigoje Sovietų Sąjungoje buvo pasirodę nemažai naujos ginkluotės pavyzdžių, kurie taip ir nebuvo pradėti gaminti, – aiškina analitikas. – Vadinti juos naujais galima tik ta prasme, kad jie nebuvo gaminami serijiniu būdu.“

Rusijos karinė pramonė sugaišo du dešimtmečius, bandydama sukurti vadinamąjį penktos kartos naikintuvą, kuris savo techninėmis charakteristikomis prilygtų „Raptor“, tačiau šis lėktuvas dar nė karto nepakilo nuo žemės, o analitikai skeptiškai vertina pareiškimus, kad pirmieji bandomieji skrydžiai prasidės kitais metais, kaip ir buvo žadėta.

Naująjį naikintuvą projektuojančios aviacinės technikos bendrovės „Suchoi“ direktorius Michail Pogosian pripažino, kad iki galutinio rezultato dar toli, tačiau pridūrė, kad bandomieji skrydžiai, kaip ir numatyta, prasidės kitamet.

„Nemanau, kad mes taip jau labai atsilikome“, – atsakė jis paklaustas, ar naikintuvų kūrimo srityje Rusija atsilieka nuo JAV.

Tuo tarpu kai naujojo naikintuvo kūrimo procesas šiaip ne taip juda į

priekį, įstrigo kita rimta ginkluotės programa, pastebi dienraštis. Naujoji tarpžemyninė balistinė raketa „Bulava“, kuria turėtų būti apginkluoti rusų atominiai povandeniniai laivai, vėl neįveikė bandymų etapo. Jos tolimesnis likimas atrodo miglotas.

„Dėl prarastų technologijų ir protų ‘nutekėjimo’ prasidėjo ilgalakis karinės pramonės smukimas“, – pareiškė Rusijos Politinės ir karinės analizės instituto analitikas Aleksandr Chramčichin.

Po Sovietų Sąjungos žlugimo kilusi Rusijos ekonomikos suirutė karinę pramonę daugeliu atvejų paliko be subrangovų, todėl nutrūko seniai nusistovėję gamybiniai ryšiai. Ginklų surinkimo gamyklos buvo priverstos arba pasikliauti ribotomis sovietinio laikotarpio dalių atsargomis, arba bandyti pradėti nuosavą jų gamybą.

„Dabar, kai pagaliau gauname valstybinių užsakymų, gamyklos dažnai negali jų įvykdyti dėl reikiamų detalių stokos“, – neseniai Rusijos parlamente pareiškė už aviacijos pramonę atsakingas Pramonės ministerijos valdininkas Valerij Voskoboinikov.

Nepaisant Putin pažadų modernizuoti šalies karines pajėgas, per tuos 8 metus, kai jis ėjo prezidento pareigas, kariuomenė gavo tik kelis naujus karinius lėktuvus ir kelias dešimtis tankų.

Apžvalgininkai teigia, kad Rusijos karinės technologijos taip smarkiai atsiliko nuo JAV ir kitų Vakarų šalių technologijų, kad Rusijos dalis pasaulinėje ginklų rinkoje jau artimiausiu metu gali pradėti mažėti.

Pastaraisiais metais rusiškų ginklų pardavimo apimtys nuolat didėjo. Oficialiais duomenimis pernai jos pasiekė didžiausią po Sovietų Sąjungos žlugimo lygį – 7 mlrd. dolerių. Naujausioje tarptautinio Taikos tyrimų instituto Stokholme ataskaitoje teigiama, kad 2003–2007 m. rusiškų ginklų pardavimo apimtys sudarė 25 proc. viso pasaulyje parduodamų ginklų kiekio, todėl Rusija tarptautinėje ginklų rinkoje užima antrąją vietą po JAV.

Tačiau pastaruoju metu Maskva ginklų eksporto srityje patyrė kelias plačias nuskambėjusias nesėkmes, teigia dienraštis. Daugelis mano, kad dėl to kalti bankrutavę dalių tiekėjai ir augantys gamybos kaštai.

Neseniai Rusija nesugebėjo įvykdyti 38 transporto lėktuvus „IL-76“ ir oro tanklaivius „IL-78“ užsakyti Kinijos užsakymo. Dėl to pirkimo sandoris buvo sustabdytas. Šiomet kiek anksčiau Alžyras grąžino Rusijai iš jos įsigytus naikintuvus „MiG-29“, tokį žingsnį motyvuodamas prasta jų kokybe.

„Ši sistema supuvo nuo viršaus iki pat apačios“, – pastebėjo Rusijos Prekybos ir pramonės rūmų aviacijos pramonės skyriaus vadovas Anatolij Sitnov.

Dar viena Rusijos problema – senstantys gynybos pramonės darbuotojai. Daugelis labai kvalifikuotų darbininkų 1990-aisiais pasitraukė iš gynybos pramonės įmonių, pavilioti didesnių atlyginimų privačiose bendrovėse. Menki atlyginimai ginklų gamybos įmonėse apsunkina naujų darbuotojų atranką.

Vidutinis darbininkų amžius Rusijos aviacijos pramonėje šiandien pasiekė 45 metus, ir šis skaičius toliau didėja.

Nukelta į 11 psl.

Tautos ar valstybės piliečiai?

PAULIUS SAUDARGAS

Mūsų Konstitucinis teismas mėgsta ką nors išaiškinti taip, kad valstybėje kyla „nedidelė“ suirutė. Štai neseniai LR Prezidentas Valdas Adamkus vetuodamas pilietybės įstatymą praktiškai „paskelbė karą Amerikai“. Tai pasekmė ilgų diskusijų, kurios kaip tyčia pasiekė apogėjų prieš pat LR Seimo rinkimus. Kita valstybės galva, premjeras Gediminas Kirkilas kaip visada pažadėjo, kad kaip tik rudenį (rinkimų kontekste) šio klausimo iš esmės imsis Vyriausybė ir sugalvos ką nors tokio, kad neturės prie ko prikibti nei išeivija, nei Konstitucinis teismas, nei pats Prezidentas. Formalus Prezidento veto motyvas yra Konstitucinio teismo išaiškinimas dar 2006 metais „kad tokie įstatymo nustatyti atvejai, kai asmuo gali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės piliečiu gali būti tik labai reti – išimtiniai“. Konstitucija – svarbiausias šalies įstatymas, tačiau ar formalus raidės sekimas neprisidės prie mūsų Tautos nykimo?

LR Seime vykusių diskusijų tarp frakcijų ar atskirų Seimo narių takoskyros, atrodo, turi dar gilesnę potekstę nei Konstitucijos aiškinimo subtilybės. Tą potekstę nesunkiai rastume paieškoję skirtumų tarp išeivijos rinkėjų ir Lietuvos gyventojų. Skirtumų tikrai yra, o kai kurios Seimo frakcijos prieš rinkimus juos jautriai įvertina. Paaškinsiu užuominą: statistiškai išeiviai balsuoja kitaip nei Lietuvos gyventojai, vadinasi, kai kurioms partijoms nenaudinga, kad išeiviai turėtų teisę balsuoti. Tačiau pasigilinkime ne į rinkimų triukus ar įvairių valdžios institucijų motyvus, o į pilietybės esmę ir reikšmę mūsų tautai.

Kas rūpi mūsų valdžiai, jaučiame, o kas rūpi patiems išeiviams? Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė teigia: „Pasaulio lietuviams pilietybė yra prasmingiausias ryšys su savo Tėvyne, to nenorime prarasti.“ Dar LR Seime svarstant įstatymo projektą R. Narušienė teigė, kad „į įstatymą būtina įrašyti nuostatą apie prigimtine lietuvių kilmės žmonių teisę į pilietybę“. Tačiau valdžios institucijos (įskaitant LR Seimą, Prezidentūrą, Vyriausybę) diskusijose dėl pilietybės įstatymo šneka kita kalba: teisine, formalia, valstybiška. Mąstyti valstybiškai, žinoma, gerai, tačiau negalima pamiršti skirtumo tarp valstybės ir tautos. Lietuvių tauta yra tai, kas duoda pagrindą kalbėti apie Lietuvos valstybę (ir jos pilietybę), o ne atvirkščiai. Vienas šios košės „autoritų“ Konstitucinio teismo pirmininkas Egidijus Kūris teisingai pastebi: „sėkmingai painiojami trys netapatūs dalykai: pilietybė, gyvenamoji vieta ir tautybė“.

„Jei gerbiame Konstituciją, yra tik vienas kelias plačiai atverti vartus dvigubai pilietybei – referendumas,“ – teigia E. Kūris. Vadinasi, nusimesti atsakomybę nuo pečių. Tautos išrinktieji pavargo gilintis – tegul sprendžia pati tauta. Ko gero, nežinojimas, ką daryti su dviguba pilietybe, atliepia neturėjimą valstybės vizijos apskritai. Pirmiausia juk reikia suvokti, ko Lietuva siekia pilietybės įstatymu, koks yra šio įstatymo kuriantis tikslas, o ne kokios tariamos grėsmės iškilis jį vienaip ar kitaip suformulavus.

Grįžkime prie to, ką mums bando pasakyti patys išeiviai. Jie bando prisibelsti pro valdžios pragmatškumo luobą ir paaiškinti, kad jiems Lietuvos pilietybė – tai ne teisių ieškojimas, o siekis išlaikyti ryšį su Tėvyne, tuo pačiu stiprinant tautos gyvastį. Diskutuojama apie tai, kiek procentų lietuvių gyvena vienoj ar kitoj šaly, kaip jie ten atsidūrė, net ar ta šalis priklauso NATO ir ES. Tačiau kodėl į patį siekiamybės smaigalį neiškelti fakto, kad tautos gyvastis tvinksi kiekvieno tautiečio kraujyje, jis nešioja lietuviybės šaknis savo genuose, nesvarbu, kurioje pasaulio vietoje bebūtų. Bandoma lyginti kitų šalių praktiką dėl pilietybės ir net cituoti JAV įstatymą šiuo klausimu. Bet juk JAV yra ne tautos pagrindu susikūrusi valstybė, o teritoriniu. Todėl siekiai formuluojant, kas yra JAV pilietis, yra šiek tiek kitokie nei Lietuvos. Mūsų valstybė yra palyginti maža, gyventojų kasdien mažėja, o kultūrinės ir tautinės tapatybės krizė ekonominės krizės išvakarėse verčia sunerinti, ar neatsitiks taip, kad mūsų jaunoji karta apskritai nebeturės vadintis lietuviu (išskyrus sirgdami už krepšinio rinktinę)? Kas tuomet yra tie tūkstančiai išeivių – nepageidaujami pseudolietuviai, kokiais juos siekiama paversti nesuteikiant pilietybės, ar tas aruodas, iš kurio galima išsaugoti ir gauti nykstančią lietuvių tautą? Argi mūsų prioritetas nėra išlaikyti glaudžius ryšius su kiekvienu lietuvių kilmės asmeniu visame pasaulyje? Kaip geriau tą padaryti, jei ne pilietybės įstatymu?

Kadangi iškilusis lietuvių mąstytojas Vydūnas pagarbiai puikuojaš ant 200 litų vertės banknoto, gal jo žodžiai prisibels iki vartotojiška kultūra persmektos sprendimų priėmėjų savimonės. „Tauta nėra tiktai paprastas erdvės ir laiko dalykas. Tautos gyvata aiškiau negu kas kita pasaulyje parodo, kad jos pagrindas yra nuolatai veikiančios kūrybos galios.“ Šiuo Vydūnas mus perspėja, kad tauta nėra savaime gyvuojantis reiškiny, kad tautą kuria jai priklausantys žmonės, atkakliai, surėmę pečius. Lietuvių tautos išeivija rodo nuolatines pastangas prisidėti prie šios kūrybos, tačiau norima šią gyvo tautos kraujo arteriją nukirpti arba taip užspausti, kad ilgainiui ji pati nugaiš.

„Tautos nykimo laikais nėra žmonių, kurie vykina tarsi visos tautos uždavinį. Jų neužgema jai. Ir nėra tad nė vieno, kuriuo būtų tvirtinama galimybė tautai gyventi. Vėl gi tokie, kurie griauja tautos gyvatą, yra tais laikais pakenčiami.“ Argi šis apokaliptinis Vydūno sakinyš neprimena mums liūdno ir išsivaikštančios Lietuvėlės nūdienos,

Nukelta į 11 psl.

NEW YORK, NY

DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDĮ PAMINĖJO IR NEW YORK LIETUVIAI

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Kuomet kauniečiai nesuranda tinkamo sprendimo, kas labiau tiktų ateities kartoms priminti apie legendinių Amerikos lietuvių lakūnų Stepono Jucevičiaus-Darašiaus bei Stasio Girskio-Girčiaus-Girch (mums labiau žinomų savo sutrumpintais Dariaus ir Girėno vardais) palikimą – pušelės ar ažuoliukai naujai užsodintoje Aviatorių giraitėje Aleksote, o Lietuvos aeroklubas bei apskritai visuomenė vis dar nesugeba dabartinės šalies valdžios įtikinti, kad atėjo laikas įvykdyti dar 1934 metais priimto testamento, bylojančio, kad Kauno Prisikėlimo bažnyčia – tai S. Dariaus ir S. Girėno amžino poilsio vieta (kaip žinia, abu Atlantą prieš 75 metus nugalėję mūsų tautiečiai yra palaidoti kukliose Aukštųjų Šančių kapinėse), New York lietuviai parodė stebėtiną vinybę paminint istorinį skrydį šia-

me didmiestyje.

Ižanga į Dariaus ir Girėno skrydžio 75-ųjų metinių iškilmingą minėjimą New York tapo liepos 13-osios popietė, lietuviškos Apreiškimo parapijos salėje, kurią vedė JAV Lietuvių Bendruomenės Brooklyn-Queens, NY apylinkės pirmininkė Vida Janauskienė. Po minėjimo būrelis dalyvių, vadovaujami Vlado Sido, nuvyko į netoliese esantį „Lithuanian Square“ parkelį (kur pastatytas paminklas abiem įžymiesiems Amerikos lietuviams lakūnams) prisiminti ir pagerbti mūsų žuvusių didvyrių.

Kur kas išpūdingesnis Dariaus ir Girėno žygdarbio paminėjimas įvyko New York šeštadienį – liepos 19-ąją Floyd Bennett oro uoste Brooklyn, iš kurio lakūnai 1933 m. liepos 15 d. ir pakilo istoriniam skrydžiui į Lietuvą su savo vienmotore „Lituania“. Tik įėjus į pirmuoju New York municipaliniu aerodromu tapusią teritoriją, ir dabar vieną svarbiausių vietų pasau-

linėje aviacijos istorijoje, buvo malonu išvysti vėlyje plevėsuojantį trispalvį kaspiną, bylojantį apie neeilinę mūsų tautai dieną. Ryan lankytojų centro viduje į akis krito naujai paruoštas stendas, pasakojantis apie žymiausius aviatorius, skridusius per Atlantą iš šio oro uosto, o jų gretose centrinėmis figūromis įamžinti ir abu lietuviai, 1933-ųjų liepą pasiekę ant-geriausią rezultatą pasaulyje transatlantine trasa pagal skrydžio nuotolį ir ketvirtąjį pagal ore išbūtą laiką. Kaip žinia, mūsų planetos aviacijos istorijoje Dariaus ir Girėno skrydžio tebebinimas kaip vienas tiksliausių.

Todėl nenuostabu, kad po šio legendinio žygdarbio praėjus septyniems su puse dešimtmečio New York apylinkių lietuvių susidomėjimas juo nė kiek neatslūgo. Na, o patį 75-ųjų pavyko pažymėti savo „pajėgas“ suvienijus tiek Lietuvos Vyčiams, tiek JAV LB New York apygardai, tiek Tautos fondui ir radijo valandėlei lietuvių kalba, tiek ir LR konsulatui šiam didmiestyje.

Dabar Gateway Nacionaliniam

atvykę lietuviai buvo sužavėti ne tik profesionalios operos dainininkės italų kilmės solistės T. Mazzilli atliekama „Ave Maria“, bet ir minėto parko vadovo Barry Sullivan sveikinimo žodžiu. Amerikietis, gavęs iš renginio vedėjo Maspeth, NY Lietuvos Vyčių kuopos pirmininko Dr. Paul-Michael Kazo suvenyrinę lentelę-užrašą anglų kalba „Darius and Girenas Airport“, nepasimetė ir pranešė pasi-naudosiantis savo, kaip municipalinės valdžios institucijos atsakingo pareigūno, privilegija ir tą patį šeštadienį, liepos 19-ąją, uždarysiantis Floyd Bennett Field ir toje pat vietoje atidarysiantis... Dariaus ir Girėno oro uostą! Į svečius taip pat kreipėsi vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Tautos fondo Tarybos pirmininkė bei lietuviškos radijo programos New York vedėja dr. Giedrė Kumpikaitė, JAV LB New York apygardos vadovė Ramutė Žukaitė. Pagrindiniu prelegentu tapo jau metus NY tarnaujantis Lietuvos gen. konsulato vadovas ambasadorius Jonas Paslauskas, o renginį vainikavo Apreiškimo parapijos choro narių čia pat sudainuotas „Atskrend

Prieš lietuvių lakūnų skrydžio per Atlantą 75-mečio minėjimą Floyd Bennett oro uosto Ryan lankytojų centre liepos mėn. įrengtas naujas stendas, kurio centre – Steponas Darius ir Stasys Girėnas bei jų lėktuvas „Lituania“.

parkui (National Park Service) priklausiančioje oro uosto teritorijoje įkurta įžymių aviatorių paroda, o nuo liepos 19 d. Ryan lankytojų centro pastate atidengta ir memorialinė lentelė, skirta Dariaus ir Girėno skrydžio jubiliejui paminėti. Į šią šventę

sakalėlis”.

Turiningai praleidę šeštadienio popietę New York lietuviai skirstėsi tarytum pakylėti legendinių lakūnų dvasios, kurie savo pačių žodžiais tariant „įvykdė garbingą misiją savo tėvynės vardan“.

Floyd Bennett – vieno žymiausių Brooklyn, NY gyvenusio amerikiečių aviatoriaus vardu pavadintas oro uostas, iš kurio pakilimo tako į savo transatlantinę kelionę išskrido ir „Lituania“ 1933 m.

Prie liepos 19 d. Ryan lankytojų centre iškilmingai atidengtos memorialinės lentos, skirtos Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 75-mečiui paminėti, panoro nusifotografuoti ir visi Floyd Bennett Field (Gateway Nacionalinio parko) darbuotojai amerikiečiai.

Lauryno R. Misevičiaus nuotraukos

Iš Lietuvos Vyčių veiklos

Lietuvos Vyčių 112 kuopos veikla

Dalis 112 kuopos narių susirinkimo metu (iš k): sėdi Diane Martin, Robert Martin, stovi: neatpažįstama, Povilas May, seselė Kazimierietė Tarsisia, seselė Joanna Shainauskas, Nijolė Gierštikienė.

ANTANAS PAUŽUOLIS

Šv. Mergelės Marijos gimimo parapijoje veikia pora organizacijų. Kai kurios, pritrūkus narių skaičiui, užsitarė. Narių mažėja dėl sveikatos, išsikėlus gyventi arčiau vaikų, o vyresniesiems iškeliaujant į Amžinybę. Parapijos ribose veikliai darbuojasi Lietuvos Vyčių organizacija, savo pradžią skaičiuojanti nuo 1913 metų. Šios organizacijos steigėjas yra Mikolas Norkūnas iš Lawrence miesto, Massachusetts. Jis norėjo atitraukti lietuvių jaunimą nuo nutautėjimo ir nuo katalikų tikėjimo praradimo, nes tuo metu ėjo stipri propoganda iš netikinčiųjų, kuriuos organizavo asmenys, nusistatę prieš kunigus ir katalikų tikėjimą. M. Norkūno įsteigta organizacija paplito po visą Ameriką. Laikui bėgant šioje organizacijoje įvyko daug pasikeitimų, bet ji neprarado siekio suburti asmenis, norinčius padėti Lietuvai ir neužmiršti savo protėvių Tėvynės.

Lietuvos Vyčių 112 kuopa yra didžiausia savo narių skaičiumi, jos veikla ribojasi su parapija. Ankstyvesniais laikais susirinkimai buvo daromi kas mėnesį, bet daugeliui narių išsikėlus į priemiesčius, susitinkama kas trečias mėnuo. Paskutinis priešvasarinis susirinkimas įvyko š. m. gegužės 18 d. Šios organizacijos pirmininkas Leonas Pauksta paprašė kleboną kun. Antaną Markų sukalbėti maldą prieš susirinkimą. Tai yra sena Lietuvos Vyčių tradicija. Pažymėtina, kad klebonas yra veiklus šios organizacijos narys ir dalyvauja visuose suvažiavimuose. Geras pavyzdys kitiems nariams, kurie vis neranda tam laiko. Pirmininkas L. Pauksta paprašė valdybos narių padaryti pranešimą pagal jų užimamas pareigas, nesileidžiant į smulkmenas, nes buvo numatytas narių pasisvečiavimas.

Ankstesniuose rašiniuose rašėme, kad ši Vyčių kuopa yra gana veik-

li ir dalyvauja visuose lietuviškuose renginiuose. Didžiausias šios Vyčių kuopos nuopelnas yra tas, kad ji yra suorganizavusi veiklų chorą. Šiam muzikiniam vienietui daug metų vadovavo muzikas Faustas Strolia. Jam išėjus į užtarnautą pensiją, choristų rengimo darbą perėmė jauna muzikė, studijuojanti universitete ir siekianti įgyti magistro laipsnį – Aušra Bužėnaitė. Ji yra gabi muzikė, baigusi liuanistinę mokyklą Čikagoje. Lietuvos Vyčiai yra labai dėkingi Aušrai, perėmusiai choro vadovavimą.

Kiekvienais metais Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse per kapų puošimo dieną yra atnašaujamos šv. Mišios, pamaldų metu giesmes gieda Lietuvos Vyčių choras. Pamaldoms pasibaigus, Vyčiai su kitais maldininkais eina prie Steigėjų paminklo, pagerbti pirmųjų asmenų, kurių pastangomis buvo įsteigtos šios lietuvių kapinės. Šias iškilmes organizuoja kapinių sklypų savininkų organizacija, kurioje yra ir Lietuvos Vyčių narių. Ši kuopa taip pat turi seną tradiciją – lankyti prieš metus mirusių narių kapavietes.

Vidurio Amerikos Lietuvos Vyčių organizacija kas metai sukviečia savo narius pasitarimams. Šių metų pasitarimas buvo labai svarbus, nes reikėjo aptarti delegatų skaičių, vykiančių į metinę konferenciją. Į Vidurio Amerikos apygardą įeina kuopos iš: Chicago apylinkių, Lemont, Indiana, Detroit, Cleveland, Omaha ir net Los Angeles.

Reikia pasidžiaugti, kad Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. A. Markus yra sudaręs komitetą Šiluvos Marijos 400 metų apsireiškimo jubiliejui paminėti. 112 kuopos nariai yra dėkingi klebonui, kad į šį ruošimo komitetą pakvietė ir kelis kuopos narius. Šiuo metu Vyčiai su šeimomis džiaugiasi gražia, žaliuojančia vasara.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

APIE VADINAMĄJĮ RIBBENTROP-MOLOTOV PAKTĄ

Įsivaizduokite sau, Prancūzija ar Vokietija kokiais 1960-ais metais pateikia paktą panaikinti Belgiją kaip valstybę ir perpus ją pasidalinti ir pareiškia, kad Belgija turinti tą paktą gerbti, pripažinti. Ar ne įdomu? Kiekvienas žmogus, mokyta ar nemokyta, ar net pradžios mokykla nebais, tuoj pat supras, kad visa tai absurdiška.

Tuo tarpu tai, ką Putin ir jo sėbrai išvedžioja apie Ribbentrop-Molotov paktą, šimtu nuošimčių atitinka anam Prancūzijos-Vokietijos-Belgijos modeliui. Nėra jokio reikalo čia

ką nors svarstyti – viskas aišku. O tie, kurie apie tai rašo ilgus pradžiamoksliskus straipsnius, tik padeda Putin pasaulio nuomonę vedžioti už nosies. Įdomu, ką Putin dar sugalvos? Gal, kad Vokietija tuo paktu yra įpareigota nepripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybės?

Visada patogu kitų sąskaita siekti sau naudos. Jei neturi sąžinės Hitleris-Schroeder – kas dar seks? Įdomus įnašas į tautų psichologijos mokslą.

Dr. Jonas Norkaitis
Bad Mergentheim, Vokietija

STEBUKLAI

Staiga „stebuklai“ pasidarė labai populiarūs! Taigi, siunčiu ir aš keletą:

1. Orlando naujai susikūrusi Lietuvių Bendruomenė savo ruošiamai gegužinei nepraso pinigines paramos nei iš lietuvių valdžios, nei iš LB, nei iš Lietuvių Fondo.

2. Lietuvių Fondas stipendijomis remia Lietuvoje studijuojančius studentus, kurie plakasi kaip musės išrūgose ieškodami darbo.

3. Trečiabangiai perima iš dypukų mokyklas ir senelių prieglaudas ir jas remia.

4. Lietuvoj likusius beglobius vaikus tėvai grįžę iš užsienio ir su savom

žmonom ar vyrais augina.

5. Savo specialybėse pasitobulinę profesionalai grįžta dirbti Lietuvon.

6. Už svetimtaučių ištekėjusios moterys ir įsijungusios į jau veikiančias Lietuvių Bendruomenes važinėja savais pinigais.

7. Į lietuvių kalbą grįžo žodis „tautinis“ vietoj akis ir ausis režiančio „nacionalinis“.

Ačiū už patalpinimą naujųjų stebuklų „Laiškų“ skyriuje. Lauksime šių stebuklų „išsipildymo“.

Birutė Kožicienė
Daytona Beach, FL

KLaida dėl lietuvių fronto bičiulių

2008 m. liepos mėn. 19 d. „Draugo“ vedamajame „Mūšis dėl pilietybės“ įsivėlė klaida. Straipsnyje sakoma, kad „visai neseniai Lietuvių Fronto bičiulių valdyba atšaukė kvietimą prezidentui V. Adamkui kitąmet dalyvauti politinių studijų savaitėje.“ Būdamas Lietuvių Fronto Bičiulių (LFB) tarybos ir jos prezidiumo narys, noriu atkreipti Jūsų dėmesį į faktą, kad Lietuvių Fronto Bičiulių sąjū-

dis valdybos neturi. Tas funkcijas atlieka LFB taryba. Valdybas teturi tik paskiri sambūriai. LFB taryba politinių studijų savaitę nerengia, todėl ir pakvietimo, kurio nebuvo, negali atšaukti. Politinių studijų savaitę rengia Los Angeles LFB sambūris.

Algis Raulinaitis
Burbank, California

APIE PAŠTO STEBUKLUS

Tikrai įvyko didelis stebuklas. Jau dabar kelinta savaitė, kai „Draugą“ gauname sekančią dieną, ir vieną kartą net ir tos pačios dienos. Nežinau, kas pasikeitė pašte, ar ką reikėjo papirkti, bet toks per vieną dieną

laikraščio pristatymas iš Čikagos į Virginiją yra tiesiog stebėtinas. Malonėkite pagirti dėl to ir jūsų pašto ekspeditorius.

Stasys Bačkaitis
Great Falls, VA

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Always with Flowers

Gėlės visoms progoms JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje

Tel. 630 257 0339; 888 594 6604 1120 State St., Lemont, IL

www.alwayswithflowers.com

www.alwayswithflowers.net

teleflora
FTD

Į greitkelio Vilnius–Kaunas keleivius jau žvelgia Liberalų ir centro sąjungos vadovo Artūro Zuoko atvaizdas. Alfa.lt nuotr.

Pakelėse jau šypsosi politikų veidai

Vilnius, liepos 30 d. (Alfa.lt) – Artėjant spalio 12 d. įvyksiantiems Seimo rinkimams, vis dažniau prieš akis šmėzuos politikų veidai.

Į greitkelio Vilnius–Kaunas keleivius jau žvelgia dviejų asmenų – nušalintojo iš prezidento pareigų Rolando Paksio ir nuteisto už poveikio darymą Vilniaus savivaldybės tarybos nariui Liberalų ir centro sąjungos vadovo Artūro Zuoko – veidai. Netoli Kauno vairuotojus ir keleivius pasitinka „darbiečio“ Viktoro Uspaskich lauko reklama su šūkiu „Už nesunaikinamą idėją!“.

Šie reklamos stendai – prasidedančios rinkimų į Seimą kampanijos dalis, kurios tikslas – pritraukti rinkėjų dėmesį ir išlaikyti susidomėjimą. Politikai skuba įvairiomis vaizdinėmis priemonėmis perduoti rinkiminę žinią piliečiams, kadangi politinė reklama dar leidžiama. Likus mėnesiui iki rinkimų dienos, tokiais būdais reklamuotis bus draudžiama.

Įmonė „Lauko reklamos tinklas“ bendradarbiauja su politikais, kurie savo atvaizdais siekia patraukti žmonių žvilgsnius. Kiek pajamų už politikų reklamą gauna įmonė, jos atstovė atsisakė pasakyti, kadangi tai esą komercinė paslaptis.

Reklamos agentūros „Rodiklis“ duomenimis, vieno lauko reklamos stendo nuoma gali kainuoti apie 2,500 Lt per mėnesį, o gamybos kaina gali siekti 2,000 litų.

Įmonių, užsiimančių lauko reklama, tinklalapiuose teigiama, kad automagistralėje reklamos pastebimumas didesnis nei mieste, kadangi dėmesys laisvas, „reklama net pajvairina kelionę“.

Įmonės „Logopro“, gaminančios reklaminius stendus greitkeliams, duomenimis, atkarpoje Vilnius–Kaunas pravažiuojančių automobilių metinis dienos vidurkis – 22,000 automobilių per parą.

Lietuvos geologai Afganistane ieškojo naudingųjų iškasenų

Vilnius, liepos 30 d. (BNS) – Į pagalbą atstatant Afganistano Goro provinciją telkiamos ir Lietuvos geologų pajėgos.

Lietuvos geologai profesoriai Saulius Šliaupa ir Gediminas Motūza liepos 20–27 dienomis tyrė Goro provincijos Afganistane žemę, ieškodami užuominų apie galimai ten esančias naudingąsias iškasenas.

Profesoriai surinktus mėginius parvežė ištirti Vilniaus universiteto laboratorijoms. Tikimasi, jog nuodugnai atliktų lietuvių geologų tyrimų rezultatai prisidės prie provincijos infrastruktūros plėtojimo, pavyzdžiui, kelių tiesimo, taip pat ekonominio regiono atkūrimo, kuriuo Goro jau rūpinasi Lietuvos taikdarai.

Goro provincijoje neišplėtotą infrastruktūrą, klesti nepriteklius, nerastingumas. Negana to, trūksta detalių mokslinių tyrimų apie galimy-

bes pagerinti regiono žmonių padėti. Šioje srityje lietuvių atlikti moksliniai apleistos provincijos tyrimai pralaužė ledus. Afganistano geologijos tarnybos Kalnakasybos departamento direktorius Fahim Zaheer ėmė svarstyti apie tiriamosios veiklos apleistame regione išplėtojimą, į ją įtraukiant ir Afganistano geologų mokymus.

Lietuviai nebuvo specialiai kviešti – jie ten vykti sumanė patys. Geologai į Afganistaną keliavo kartu su Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos atstovais, dalyvavusiais vieno pagrindinių šalies kelių „Rytų–Vakarų“ koridoriaus Heratas–Čagčaranas–Kabulas tyrimo ekspedicijoje.

Geologų ekspedicija buvo finansuota iš Užsienio reikalų ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos lėšų.

Lietuva ir Lenkija kartu sieks totalitarinio režimo įvertinimo

Vilnius, liepos 30 d. (ELTA) – Prezidentas Valdas Adamkus pabrėžė tikįs, kad Lietuva ir Lenkija dirbs kartu, siekdamas tinkamo totalitarinio režimo įvertinimo Europos Sąjungos (ES) lygiu. Tai jis pareiškė telefonu kalbėdamas su Lenkijos prezidentu Lech Kaczynski.

Lietuva yra užsibrėžusi tikslą, kad ES būtų užtikrintas visų totalitarinių režimų aukų vienodo vertinimo principas, t.y. kad įvertinant totalitarinių režimų nusikaltimus, nuosaly nebūtų paliekamas stalinizmas. Taip pat norima, kad būtų patvirtintos oficialios ES šalių ataskaitos dėl totalitarinių režimų įvykdytų nusikaltimų padarytos žalos.

Pokalbio su L. Kaczynski metu V. Adamkus padėkojo jam už kvietimą dalyvauti Varšuvos sukilimo 64-ųjų metinių minėjime Varšuvoje bei Vysloje ir apgailestavo, kad dėl iš anksto numatytų darbų ir išipareigojimų negalės dalyvauti renginyje.

V. Adamkus taip pat pažymėjo, kad būtina siekti artimesnio Baltijos šalių ir Vyšegrado ketverto valstybių

bendradarbiavimo ir teigė palankiai vertinantis Lenkijos vadovo siekį surengti šių valstybių vadovų susitikimą.

Kaip skelbia Lenkijos naujienų agentūra PAP, į minėjimą ketina atvykti Latvijos ir Estijos prezidentai. V. Adamkus palinkėjo prasmingo ir iškilmingo Varšuvos sukilimo metinių minėjimo.

„Šis didvyriškas sukilimas yra didelės pagarbos vertas Lenkijos žmonių pareiškimas, jog jie nesitaikstys su totalitarinės sprespaudos pančiais ir pasiaukojančiai gins savo Tėvynės laisvę. Daug aukų pareikalavusi kova prieš nacistų okupaciją ir šiandien mus įkvepia siekti taikos, demokratijos ir laisvės siekių ne tik mūsų regione, bet ir visame pasaulyje“, – teigė V. Adamkus.

1944 metų rugpjūčio 1 dieną prasidėjęs Varšuvos sukilimas truko 63 dienas. Per vokiečių žiauriai nuslopinimą žuvo 200 tūkst. civilių ir kovotojų, o vokiečių armija beveik visiškai sugriovė Varšuvą.

Lietuvos žurnalistai vieny žurnalistus esperantininkus

Roterdamas/Vilnius, liepos 30 d. (ELTA) – Lietuvos žurnalistai sulaukė išskirtinio dėmesio 93-iajame Pasauliniame esperantininkų kongrese, kuris liepos 19–26 dienomis vyko Roterdame (Olandija).

Šią savaitę į Lietuvą sugrįžęs Lietuvos žurnalistų sąjungos (LŽS) pirmininko pavaduotojas, Pasaulio esperantininkų žurnalistų sąjungos (PEŽA) prezidentas Audrys Antanaitis pažymi, kad jo vadovaujama žurnalistų delegacija ne tik buvo pastebėta pasauliniame kongrese, bet ir suteikė naują postūmį pasauliniam žurnalistų judėjimui, besidominčiam esperanto kalba.

Pasauliniame kongrese dalyvavo 1,845 dalyviai iš 73 šalių, o vienintelė darbo kalba – tarptautinė esperanto kalba. Tokie kasmet vis kitoje šalyje organizuojami kongresai yra didžiausi esperantininkų forumai. Todėl jų tribūnomis naudojasi ne tik organizatorės – Pasaulinės esperantininkų sąjungos (UEA) – komitetai ir nacionalinės esperantininkų organizacijos,

bet ir dešimtys specialiųjų esperantininkų organizacijų, susibūrusių profesiniu arba interesų pagrindu, pavyzdžiui, etnologų, kolekcininkų, medikų, mokslo bičiulių, muzikų draugijos. Roterdame vykusiame renginyje savo stendą pristatė ir A. Antanaitis vadovaujama Pasaulio esperantininkų žurnalistų sąjunga.

Į Roterdamą atvyko ir žurnalistų posėdžiuose dalyvavo 24 šalių atstovai. Svarbiausias posėdžių rezultatas – priimtas naujas statusas, pritarta organizacijos būstinės įregistravimui Lietuvoje. LŽS pirmininko pavaduotojas A. Antanaitis tik grįžęs po kongreso pažymėjo, kad tiesioginiai asmeniniai ryšiai – tai sunkiai įvertinama, tačiau bene svarbiausia tokių susitikimų dalis.

Daugiau dėmesio negu kituose kongresuose buvo skirta esperanto kalbos vietai interneto tinklalapiuose. Didžiausio visų susidomėjimo sulaukė posėdžiai buvo skirti pagrindinei kongreso temai „Kalbos: žmonių lobis“.

Praradome dar vieną lietuvių kunigą

Atkelta iš 1 psl. buvo su-kurtas ir pastatytas lietuviškas kryžius Hartford vyskupijos Šv. Juozapo katedros kieme. Kun. J. Rikteraičio pastangomis keli lietuviški kryžiai stovi Kryžių kalne, Lietuvoje. Kun. J. Rikteraitis buvo pagrindinis Šiluvos Marijos Apsireiškimo 400-ųjų metų sukakties paminėjimo sumanytojas. Tęskime šį svarbų jo pradėtą darbą toliau.

Nuliūdusius kun. Jonas paliko seserį Mary su jos vyru, brolių William su jo žmona ir kitus giminaičius.

Penktadienį, liepos 18 d., Šv. Andriejaus parapijos bažnyčia buvo pripildyta tikinčiųjų. Dalyvavo per 50 kunigų, šv. Mišias laikė Hartford vyskupijos vyskupas Henry Mansell kartu su vyskupais Pauliumi Baltakiu ir Christie Macaluso ir kun. Pranciš-

kumi Karveliu, kuris pasakė įspūdingą, jaudinančią pamokslą, išvardydamas kun. J. Rikteraičio nuopelnus bažnyčiai ir lietuvių tautai. Po šv. Mišių vyskupas Henry Mansell pridėjo savo gražius žodžius, skirtus ve-lioniui. Kun. J. Rikteraitis, palydėtas kariškių pagarbos ir šūvių, buvo palaidotas Šv. Marijos kapinėse New Britain.

Praradome nepakeičiamą katalikybės ir lietuviškumo išlaikymo vadą ir puoselėtoją. Kun. J. Rikteraitis buvo ne tik Katalikų Bažnyčios dvasiškis, bet kartu atliko nepailstamą darbą Lietuvos ir lietuvių katalikų reikaluose. Po jo mirties liks dvasinė ir patriotinė spraga, kurią bus sunku užpildyti.

Tegul amžinoje ramybėje ilsisi kunigo Jono Rikteraičio siela.

**Apsilankykite
www.draugas.org**

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Rusija nori kartu su ES ir JAV spręsti svarbius klausimus

„Norime sukurti naują euroatlantinę erdvę, kuri apimtų ir Rusiją“, – sakė Rusijos ambasadorius prie NATO D. Rogozin.

Reuters nuotr.

Briuselis, liepos 29 d. (AFP, „NEWSru.com“-BNS) – Rusija nori prisidėti prie Europos Sąjungos (ES) ir JAV kovos su nelegalia imigracija ir organizuotu nusikalstamumu, antradienį pareiškė Rusijos atstovas organizacijoje ir pridūrė, kad Maskva neketinanti silpninti NATO.

Pagal naują saugumo susitarimo dokumentą, kurį pasiūlė Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev, Maskva nori atsakyti šaltojo karo laikų priešų stovyklų sampratų ir pasiūlyti naują euroatlantinį dialogą, kuriame dalyvautų Briuselis, Washington ir Maskva. „Norime sukurti naują euroatlantinę erdvę, bendros civilizacijos erdvę, kuri apimtų ir Rusiją“, – sakė ambasadorius prie NATO D. Rogozin.

Praeitą mėnesį Berlyne D. Medvedev pasiūlė surengti susitikimą, kuriame būtų pradėtas svarstyti naujos saugumo sutarties projektas. Pasak Rusijos prezidento, nei NATO, nei Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijai (ESBO) nepavyko išspręsti Europos saugumo problemų.

Pirmadienį D. Rogozin Rusijos ir NATO tarybos posėdyje pristatė Rusijos užsienio politikos sampratą ir nurodė, jog šis pasiūlymas neteisinaigai suprantamas. Jo pranešimas toliau rutuliojo D. Medvedev pranešimo Rusijos URM teiginius. Teigiama, kad „blokų priešpriešos laikotarpis“ baigėsi, kad terorizmas yra naujas iššūkis ir kad Jungtinių Tautų (JT) Įstatai tenkina pasikeitusio pasaulio poreikius, o NATO nepajėgia užtikrinti saugumo Europoje.

Kremliaus naujosios nuostatos grindžiamos planais sukurti saugumo struktūrą, kuri nuo Kanados per Rusiją drieksis iki Kinijos. Tačiau kariniai specialistai įtaria, kad toks naujas forumas galiausiai gali išstumti NATO, į kurią Rusija neįeina, ir ESBO, kurios narė ji yra ir kur vaidina svarbų vaidmenį.

Pats pranešimo pristatymas truko mažiau nei pusę posėdžio laiko, o visą likusį laiką D. Rogozin atsakinėjo į klausimus. Tačiau jo atsakymai ambasadorių neįtikino. D. Rogozin nesugebėjo atsakyti išsamiai – saugumo nuostatai dar nebaigti rengti.

Pasak NATO atstovo spaudai James Appathurai, D. Rogozin paža-

dėjo į „kai kuriuos kertinius klausimus“ atsakyti rugsėjį.

Didžiosios Britanijos URM pareiškė, kad nepaisant Rusijos pasiūlymo, Londonas ir toliau Europos saugumo pagrindu laikys NATO.

Savo ruožtu Martin Nesirky, ESBO atstovas spaudai, pareiškė, jog norėtų išgirsti papildomų detalių. „ESBO iš pat pradžių buvo dalis Europos saugumo architektūros, – pareiškė jis. – Ji turi likti veiksminga šios architektūros dalimi.“

NATO daugiausiai dėmesio skiria 26 organizacijai priklausančių šalių apsaugai nuo puolimų iš išorės, o ESBO jau šiuo metu atlieka svarbų vaidmenį kovojant su organizuotu nusikalstamumu ir neteisėta prekyba žmonėmis, narkotikais bei ginklais.

Rusija pasiūlymą pateikė tuo metu, kai ES ką tik pradėjo pertvarkyti savo imigracijos politiką. Bendrija siekia geriau organizuoti jai reikalingų migrantų atranką ir stiprinti kovą su neteisėta imigracija, taip pat skirti didesnę paramą neturtingoms šalims, iš kurių į ES atvyksta daugiausiai imigrantų.

„The Herald Tribune“ pažymi, kad Kremlius savo pasiūlymais bando neleisti įgyvendinti JAV ar Europos šalių sprendimų, kuriems neprihtarė JT, tokiems kaip JAV sumanytas įsiveržimas į Iraką 2003 m. ir JAV bei daugumos ES šalių pritarimas Kosovo nepriklausomybės nuo Serbijos paskelbimui. Tokie veiksmai, pasak Kremliaus, tarptautinį įstatymą pavertė pajuokos objektu.

Nauji pasiūlymai grindžiami nuostata, kad bet kokia Europos saugumo sutartis bus juridiškai įpareigojantis dokumentas, pagrįstas JT chartija. Tai D. Rogozin pareiškė praėjusią savaitę, duodamas interviu.

Rusijos specialistai šią nuostatą praminė EATO (Euro-Atlantic Treaty Organization) – Euroatlantinės sutarties organizacija. Siūlomas platus gynybinis blokas turi pakeisti NATO – Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją – ir tapti svarbiausia prezidento D. Medvedev užsienio politikos veiklos tema.

Be to, tvirtina projekto autoriai, jis leis pašalinti svarbiausią prieštaravimą dabartiniuose Rusijos ir Vakarų santykiuose, rašo „The Christian Science Monitor“.

EUROPA

HAGA

Jungtinių Tautų (JT) karo nusikaltimų tribunolas trečiadienį patvirtino, kad buvęs Bosnijos serbų vadovas Radovan Karadžić buvo jam perduotas. R. Karadžić bus teisiamas dėl genocido, karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui.

OSLAS

Pasaulinės prekybos organizacijos (PPO) derybų žlugimas perspėja apie „naują pasaulio tvarką“, pagal kurią Vakarai nebegalės vienašališkai primesti savo valios likusiai pasaulio daliai, trečiadienį sakė Norvegijos užsienio reikalų ministras. „Dar prieš kelerius metus JAV ir Europos Sąjunga (ES) išspresdavo visus ginčus. Kai jos sutardavo dėl sprendimo, taip dažnai ir būdavo. Tos dienos jau suskaičiuotos“, – norvegų laikraščiu „Aftenposten“ sakė Jon Gahr Stoere, atkreipdamas dėmesį į didėjančią tokių šalių kaip Kinija, Indija ir Brazilija, įtaką. Ženevoje vykusių derybų antradienį žlugo po 9 dienų, per kurias buvo siekiama susitarti dėl subsidijų ir importo dydžio.

MINSKAS

Minsko miesto teismas trečiadienį uždarame posėdyje pradėjo nagrinėti JAV piliečio Emanuel Zeltser bylą. Jis kaltinamas kontrabanda ir neteisėta narkotinių priemonių, psichotropinių medžiagų prekyba, taip pat – komerciniu šnipinėjimu. Baltarusijos valstybės saugumo komiteto (KGB) darbuotojai E. Zeltser sulaikė Minske š. m. kovo 12 d. pagal įtarimą naudojantis padirbtais dokumentais. E. Zeltser – buvęs emigrantas iš SSRS, yra kovos su organizuotu nusikalstamumu ir pinigų plovimu Rusijoje bei buvusiose sovietinėse respublikose specialistas.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV Kongreso atstovų rūmai priėmė rezoliuciją, kuria JAV atsiprašo

afroamerikiečių už jų engimą ir neteisėtus veiksmus, įvykdytus jiems bei jų palikuonims, remiantis vergijos ir izoliacijos įstatymais. „Šiandieninė rezoliucija yra tautos bandymų užgydyti praeities žaizdas gairė“, – pareiškė respublikonų partijos atstovė Carolyn Cheeks Kilpatrick. Rezoliucijoje nėra siūloma mokėti išmokas nukentėjusiems afroamerikiečiams.

***

JAV perduoda Izraeliui priešraketinės sistemos gynybos radarą, trečiadienį pranešė CNN, remdamasi aukšto Pentagono pareigūno žodžiais. Pranešimas apie radaro perdavimą pasirodė antradienį po Washington vykusių derybų, kuriose dalyvavo JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice, JAV gynybos sekretorius Robert Gates ir Izraelio gynybos ministras Ehud Barak, viešėjęs Amerikos sostinėje. Aukštas pareigūnas taip pat pranešė, kad radaras bus įrengtas Izraelyje, o juo naudosis abi valstybės.

***

JAV demokratų kandidatas į prezidentus Barack Obama netrukus turi išsirinkti savo kandidatą į viceprezidentus, kuriuo, kaip pranešta antradienį, gali tapti viena kadenciją dirbęs rinkimuose Virginia valstijos gubernatorius Timothy Kaine. 50 metų T. Kaine artimiems bendražygiams sakė, kad „labai rimtai“ kalbėjosi su Illinois atstovaujančiu senatoriumi apie galimybes tapti kandidatu į viceprezidentus, pranešė „The Washington Post“. Tarp pagrindinių kandidatų neminama senatorė Hillary Clinton, kurią B. Obama įveikė per Demokratų partijos pirminius rinkimus.

LOS ANGELES

South California antradienį sukretė 5,4 balo stiprumo žemės drebėjimas, išgąsdinęs milijonus gyventojų nuo Los Angeles iki San Diego ir priminęs, kad šis regionas yra seismškai aktyvioje zonoje. Po drebėjimo pranešimų apie rimtus sužeidimus ar didelę žalą nebuvo. Regione siūbavo pastatai, iš daugelio įstaigų žmonės atsargumo dėlei buvo iškeldinti. Geologai spėja, jog tikimybė, kad per 30 metų California įvyks žemės drebėjimas, galintis padaryti didžiulę žalą, yra 99 proc.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis. Air Freight
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje. Trucking
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų stalui

JAUNOMS ŠEIMININKĖMS

Noriu pratęsti šį skyrelį ir bent kiek papildyti jaunųjų šeimininkų kulinarijos meno žinias. Paruošti skanų ir sveiką maistą nėra taip sudėtinga, tai net neužima daug laiko, jei esame gerai susipažinę su maisto produktais, su paruošimo tvarka ir prieskoniais.

Nuvažiavę į parduotuves apsipirkti, visada perkame maistą mažiau siai kelioms dienoms ar daugiau. Grįžus namo, tuoj pat reikia apgalvoti, kokius patiekalus gaminsime šiai dienai, kokius kitai. Jei pirkome žuvį, tai ją reikia tuoj pat ir paruošti. Paukštienos, avienos ir jautienos mėsą galime įtrinti prieskoniais ir taip pamarinuotą kelias dienas laikyti šaldytuve, be to, nuo prieskonių mėsa bus trapesnė, o patiekalas – skanesnis. Kitą dieną ir šeimininkei darbo mažiau – tik pasiėmė iš šaldytuvo paruoštą mėsą ir dėk į orkaitę ar ant keptuvės.

Namuose visada reikia turėti: rudo cukraus (padeginto), „lemon pepper“, kuriais apibarstome norimą marinuoti mėsą (ir žuviai labai tinka), citrinų rūgšties arba kitaip vadinamos rūgščiosios druskos. Jos truputį pabarstome, kai ruošiamės salotas: ar šviežių daržovių su grietine, ar mišraines su majonezu. Vos vos įbėrus tos druskos ir salotos bus skanesnės, nepavandenys kaip nuo acto. Šios druskos įpilame verdant šaltieną, troškinant žuvį, tada sultinys bus baltesnis ir žuvis nesubyrės.

Nors tikras alyvų aliejus ir brangesnis, jis yra sveikesnis ir skanesnis. Kepant žuvį visada naudokime per pusę sviesto ir alyvų aliejaus. Bet kokius padažus nėra taip sunku ir pačiam pasigaminti (Svarbesnių padažų receptus parašysiu atskirai vėliau.). Nepatartina vartoti sriubų iš skardinių. Jose daug nereikalingų cheminių sudėtinių dalių.

Stenkimės kuo mažiau namuose gaminti miltinės sudėties patiekalų. Kartas nuo karto galima pačioms pasigaminti savus lakštinius (makaronus), jie bus kito skonio ir sveikesni, be dažiklių ir dirbtinų priedų. Tokie lakštiniai labai tinka prie vištienos, befstrogeno (jautienos troškimo), bet ir tai tik retkarčiais, pajvairinimui.

Valgyti reikia neskubant, pamažu, gerai sukramtant. Tik taip valgant pajusime maisto skonį. Pamažu valgant, ne tiek daug ir suvalgysime. Visada atkreipkime dėmesį, kokį patiekalą valgome, kokia jo sudėtis. Mūsų protas turi mums pasakyti, kiek daug mes galime suvalgyti, t. y. kada mes jau esame sotūs. Ne pilvas mums turi tam vadovauti.

PRIESKONIAI

Ši kartą pateiksiu svarbesnius naudojamus prieskonius, kuriais pageriname ir pakeičiame maisto skonį. Šiuos prieskonių aprašymus paėmiau iš Stefanijos Stasiėnės knygos „Kviečiu vaišintis“, kuri buvo išleista 2000 metais Vilniuje. Tai labai gera ir vertinga knyga, gaila, kad jos tiražas buvo nedidelis, tad jos nusipirkti jau negalima. Šią knygą buvau pristatęs ir parašiusi jos recenziją „Drauge“.

S. Stasiėnė buvo labai gera kulinariš, savo srities žinovė, tad jos receptais galima vadovautis ir pasitikėti. Aš su ja asmeniškai susipažinau „Dainavos“ stovykloje, per mokytojų studijų savaitę, lankiau ten jos vedamus kursus. Net per tokią trumpą savaitę gavau labai daug žinių ir protingų jos patarimų. Tai buvo nepaprastai puikus žmogus, savo kulinarijos knygomis pasistatęs sau paminklą.

Prieskonių sąrašą pateikiu iš eilės, tokiu būdu kiekviena šeimininkė galės jį išsikirti, pasidėti, jis nenušimes.

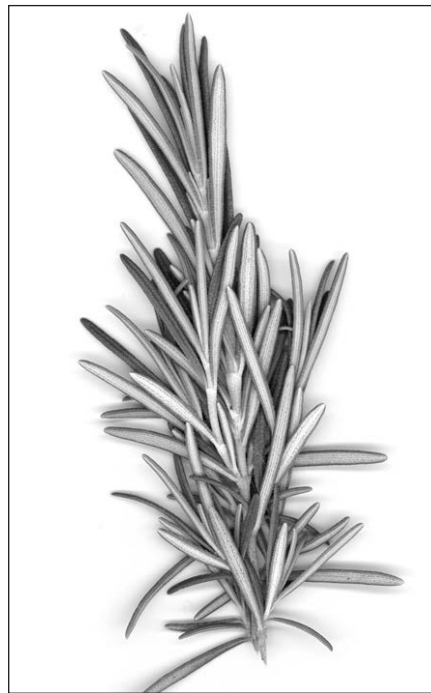
BAZILIKAS kvapusi (lot. *Ocimum basilikum*). Tai lūpažiedžių šeimos

augalas, kilęs iš Rytų Indijos ir Šri Lankos salos. Plačiai auginamas Prancūzijoje, Ispanijoje ir Italijoje. Baziliko yra keletas atmainų, kurios skiriasi lapo didumu ir spalva. Taip pat skiriasi ir kvapu: vieni primena gvazdikus, kiti – muskato riešutą. Dėl malonaus kvapo ir aštro skonio kvapusi bazilikas vadinamas karališkuoju prieskoniu. Jo lapus galima vartoti vietoj lauro lapų.

Tinka sriuboms, padažams, mėsos, žuvies ir daržovių patiekalams. Džiovinto ar sumalto baziliko lapeliai turi dar stipresnį aromatą. Juos galima maišyti su čiobreliais ir rozmarinu. Tokie milteliai net pakeičia pipirus. Apskritai bazilikas gerai veikia virškinimą ir sužadina apetitą. Gydomai veikia inkstus, šlapimo takus. Šiuo atveju geriama jo arbata, kuri taip pat tinka skalauti burną esant gleivinės uždegimui.

ČIOBRELIUS (lot. *Thymus vulgaris*). Čiobrelis – lūpažiedžių šeimos augalas. Malonaus kvapo, jo saulėtos vasaros aromatas jaučiamas ir žiemą.

Jau romėnai čiobrelius naudodavo arbatai, kad išblaškytų melancholiją. Čiobrelių yra 22 rūšys, todėl jei visos viename darže augtų, būtų tikras rojus žemėje. Kulinarijoje čiobreliai vartojami su mėsos, daržovių, žuvų ir sūrių patiekalais. Ypatingai tinka žuvies ir mėsos įdarams. Be to, labai tinka arbatai, tačiau dėl stipraus aromato patartina vartoti saikingai.

CUMIN (lot. *Cuminum cyminum*, liet. *kuminas*). Morškų šeimos augalas. Jo aromatiškos sėklos naudojamos kaip prieskonis. Tinka sriuboms, mėsoms, daržovių apkepams ir marinatams. Naudojamas ir medicinoje.

CURRY milteliai (liet. *karis*). Tai prieskonių mišinys. Rytų Indijos aromatiški lapai sudžiovinami ir sumalami su kalendromis, imbieru, juodaisiais bei kvapiais pipirais, česnaku ir kmynais. Milteliai vartojami vištienos, veršienos, avienos, žuvų ir kiaušinių patiekalams. Taip pat tinka sriuboms ir užpilams.

CINAMONAS (lot. *Cinnamomum zeylanicum*). Cinamono medžio žievė. Tikrasis cinamono medis auga

Šri Lankoje (Ceilone) ir Indijoje. Tai labai seniai žmonijos vartojamas

prieskonis. Jo istorija siekia 5000 metų pr. Kr. Senieji egiptiečiai ir žydai cinamono aliejų naudojo savo religinėms apeigoms. Iš Arabijos šis prieskonis pasiekė Romą. Romėnai šiuo prieskoniu smilkydavo savo šventyklas. Šiandien cinamonas plačiai naudojamas kulinarijoje ir pramonėje. Daugiausia vartojame kepiniams ir desertams.

GARSTYČIA (lot. *Sinapis alba*, angl. *mustard*). Tai kryžiažiedžių šeimos augalas. Lietuvoje ir kitur auginamas kaip aliejinis augalas. Iš kul-

tivuojamų garstyčių dar minėtina juodoji garstyčia (*Brassica nigra*). Prieš 2000 metų šis prieskonis labai mėgo graikai. Vėliau tas augalas augo ir Charlemano soduose. Anglija garstyčias atsivežė iš Indijos ir Rusijos. Auginamos ir Amerikoje. Garstyčia vartojama kaip prieskonis ir riebalas. Kaip prieskonis tinka prie mėsos ir žuvų. Taip pat tinka ir agurkų, molūgų ir svogūnų marinatams. Vartojama ir dešrose bei sūdančioms kumpius. Iš baltųjų garstyčių sėklų gaminamos stalo garstyčios, kurios patiekiamos prie šaltųjų ir karštųjų mėsos patiekalų. Taip pat tinka ir padažams. Jaunų garstyčių lapai tinkami naudoti kartu su kitais salotiniiais augalais.

Garstyčios žadina apetitą, lengvina virškinimą, tačiau per daug jų vartoti nesveika.

GVAZDIKĖLIAI (lot. *Caryophyllus aromaticus*, angl. *cloves*). Jie gaunami iš Olandijos ir Indijos. Gvazdikėlius jau žinojo senovės kinai, persai, graikai ir romėnai. Malucca salose buvo paprotys, gimus vaikui, pasodinti gvazdikėlio medį. Gerai augantis medis reiškė gerą kūdikio ateitį. Viduramžiais gvazdikėlius vartodavo maistui pasaldinti ir konservuoti. Dabar jie plačiai naudojami įvairiems kepiniams, mėsai bei vaisiams konservuoti ir gėrimams.

IMBIERAS (lot. *Zingiber officinale*, angl. *ginger*). Tai vienas gražiausių tropinių augalų. Auga pietų Azijoje, Puerto Rico, bet labiausiai žinomas Jamaikoje. Buvo žinomas ir senovėje Babilonijoje. Jo pavadinimas kilęs iš sanskrito kalbos, senųjų arijų Indijos tautų. Tada jis buvo vadinamas „zingeher“. Imbiero yra daug atmainų, bet kultivuojamos tik kelios. Viena atmaina auginama Florida valstijoje. Dėl aštraus skonio ir malonaus kvapo šakniastiebiai jau seniai naudojami kulinarijoje. Ypač plačiai vartojamas gėrimų pramonėje, žinomas imbiero vaisvandenis ir kt., taip pat įvairiems kepiniams, pudingams ir t. t.

Bus daugiau

Parengė Nijolė Nausėdienė
El. paštas: Nausediene@aol.com

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

BALTOJI KNYGA

(Nūdienės Lietuvos šviesuolių mintys apie Lietuvą ar jos ateitį)

Nr. 9

Gausių šeimų asociacijos pirminkė **ANGELE KOSTO-GRIZIENĖ**

Sprendžiant iš demografinių, sociologinių tyrimų rezultatų po šimto metų lietuvių tautos gali nelikti, kad ir kaip baisiai tokie žodžiai rėžtų ausį. Gal mūsų valstybė ir egzistuos, gal valstybingumą pasiseks išsaugoti, bet negalime nematyti, kaip plačiai sklaido kosmopolitinės idėjos, kaip sparčiai žengia globalizacija. O valstybę pirmiausia sudaro jos piliečiai. Esant tokiam gimstamumui kaip dabar ir esant tokiai valstybės politikai šeimos atžvilgiu, nemanau, kad ateityje Lietuvos valstybę sudarys lietuviai. Turėsime valstybę, bet joje gyvens kitų tautybių žmonės.

Nesu tikra, kad Lietuvoje gyvens ir mano vaikų vaikai. Matydama dabartinę situaciją šalyje, kuri dažnai teisingai įvardijama kaip „švogerių kraštas“, skatinu savo vaikus – tris studentus – siekti išsilavinimo. Jeigu nerai galimybių pritaikyti jo Lietuvoje, bent jau galės išvažiuoti ir tai padaryti kitur. Visai nebijau to atvirai pasakyti ir visada stengiuosi apie tai kalbėti, nes mūsų valstybėje dažnai vertinami ne geri specialistai, o geri ryšiai ir pažintys. Neturintys tų ryšių žmonės bėga iš Lietuvos. Dalis jų neranda čia sau vietos būtent kaip specialistai. Nemanau, kad mano vaikų laukia kitokia ateitis. Žinoma, labai norėčiau, kad jie baigę mokslą dirbtų ir gyventų tėvynėje, bet nesu garantuota, kad taip bus.

Literatūros tyrinėtoja ir kritikė, profesorė **Elena Nijolė BUKELIENĖ**

Lietuva po šimto metų? Norėčiau, kad ji dar būtų, kad šiame žemės plotelyje gyvenantys žmonės kalbėtų lietuviškai. Dabartinėje realybėje garantijų nematau. Padėtį gali pataisyti tik nesavanaudiški ir moralūs politikai bei aktyvūs visuomenės veikėjai. Tokių politikų tikriausiai yra, bet žmonės renkasi ne juos. Vadinasi, ypač svarbus visuomenės švietimas, kuris turėtų būti šviesųjų protų rankose. Neužtenka interneto portalų (paprasti žmonės jų neskaito), neužtenka vieno kito straipsnio kokiam nors laikraštyje, kuris irgi sunkiai pasiekia daugelį skurdesnių ar ne itin sąmoningų piliečių. Reikia tiesioginio bendravimo ir gyvo žodžio, reikia misionieriškos veiklos, reikia nepalikti žmonių, apnuodytų prorusiškais Uspaskicho nuodais, melu ir panieka mūsų tautai.

Materialinis faktorius lemia dau-

gumos žmonių sąmonę, laikyseną, pasirinkimą. Nesulaikysime nuo emigracijos, kol nebus vakarietišku atlyginimų ir specialaus rūpinimosi jaunais žmonėmis, šeimomis. Nejaugi Lietuvoje nėra mokslininkų, ekonominės politikos strategų, kurie galėtų sukurti perspektyvų strateginį valstybės vystymosi planą, jau šiandien subalansuoti laukinio kapitalizmo iškreiptą užmokesčio už darbą sistemą? Reikia ne žodžių, o radikalių valdžios veiksmų. Kol kas, kas trečias žmogus nori palikti Lietuvą. Vadinasi, po šimto metų mūsų tiesiog nebus.

II. Ar jaučiatės esąs Lietuvos bendruomenės narys/ė? Ar galėtumėte su pasididžiavimu ištarti – „Aš esu lietuvis/ė ir tuo labai didžiuojusi“ ir kodėl?

Juozas APUTIS

Jaučiuosi esąs nemažos dalies bendruomenės narys, didžiuojusi, kad daug kam skauda dėl tų pačių dalykų, dėl ko skauda ir man, didžiuojusi, jog ir tarp jaunų žmonių dar yra tokių, kuriems irgi skauda, kad tiesiog gėdingai, kvailai, tamsuoliškai, ubagiškai, vergiškai klaupiamės prieš standartus, džiaugiuosi, kad yra žmonių, kuriems brangi dar kol kas apyšvarė kokia upė ar ežeras, kuriems iš paskutiniųjų norisi išsaugoti tai, ką grobuoniškai puola naikinti pirštu į civilizuoatą Europą – kaip į pavyzdį – rodantys įvairaus plauko biznieriariai.

Išnaikinusi daugybę savo paveldo arba iš jo sukūrusi tik imitacijos iškamšas, toji Europa, nemaža dalis jos žmonių rankas prie žandų susidėję (kai atvyksta pasidairyti po ką tik žemėlapyje pamatytą „laukinę“ Lietuvą) žiūri į kokias nors Varėnos Zervynas, nekaltant jau apie Neriną, bet mūsų valstybės aukščiausi pareigūnai, neišskiriant prezidento, kur kas aistringiau puola ginti ar taisyti tai, kas Europoje jau tapo standartais, apie kuriuos minėjau.

Ką kalbėti apie žemesnio rango Lietuvos pareigūnus – antai dulkėse ir per naktis ausis užtrenkiančioje „muzikoje“ kuo toliau, tuo labiau gramzdinamas Zervynų kaimas (architektūros paminklas!) turi gintis ne tik nuo tos invazijos, bet ir nuo Dzūkijos nacionalinio parko (kurio priedermė tokiais kaimais rūpintis, padėti jiems kuo ilgiau išsilaikyti), kuris tą invaziją remia.

Tikrai jaučiuosi esąs dalies savo krašto bendruomenės narys!

Jorgen Stadje nuotr.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ
CENTRO 2008 M. AUKŲ VAJUS

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Tarybos ir Valdybos vardu nuoširdžiai dėkojame visiems dosniems aukotojams, kurie atsiliepė į prašymą prisidėti prie archyvų, bibliotekų išlaikymo ir tvarkymo. Vertiname jūsų gerą valią ir nuoširdžiai dėkojame. Skelbiame aukotojų sąrašą (aukos gautos iki 2008 m. liepos 25 d.). Maloniai lauksime naujų aukotojų. Čekius prašome siųsti Lithuanian Research and Studies Center 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Visos aukos yra nurašomos nuo mokesčių.

\$30,000 Lietuvių Fondas; **\$1,000** Alinskienė, Renata (V. Maželio vardu); **\$200** Dainauskas, John; Januta, Donatas; **\$100** Ambrozaitis, Kazys; Bieliauskas, Vytautas; Bogušas, Teklė; Janulaitis, Vytautas; Januskis, Dalia; Jucas, Kastytis; Karaitis, Victoria; Kozica, Birutė; Lembergas, Vitalis; Miglinas, Jonas ir Genė; Paulauskas, Nelia; Prūsas, Zenonas; Rasutis, Vytenis; Sidrys, Rimvydas; Sutkus, Ada; Šumskis, Nemira; **\$55** Rasytinis, Valda; **\$50** Barzdukas, Arvydas ir Daiva; Baužys, Juozas; Cepulis, Roma; Damašius, Gediminas; Domanskis, Van; Gumbelvičius, John ir Adelė; Indriūnas, Jonas ir Elzė; Jaras, Frank; Karaška, Maksiminas; Kazėnas, Gediminas; Kriaučiūnas, Romualdas; Laucius, Henrikas; Maciulaitis, Joseph; Matekūnas, Petras; Pakštas Emilija; Rudaitienė, Ritonė; Sakas, Dalia; Sinkys, Emilis; Skrupskelytė, Enata; Stankūnienė Giedrė; Udrys, Narimantas ir Janina; **\$40** Osteika, Antanas; **\$30** Lintakienė, Birutė; Valavičius, Antanas; Žolynas, Al; **\$25** Bileris Kęstutis; Bitėnas, Rimantas; Brazis, Aldona; Cukurienė, Janina; Dundzila, Vilius; Jonas, Ana; Kenter, Gražina; Kolupailaitė, Eugenija; Kuras, R. M.; Lembergas, Antanas; Matke, David; Mikulis, Juozas; Musonis, Vytautas; Navickas, Ted; Pietz, Millie; Quinn, Daine; Strolija, Faustas ir Teresė; Šilas, Vytenis; Šlenys, Dalia; Vasys, Jonas; **\$20** Balbata, Adelaida; Grybinas, Kazys ir Elena; Michelevičius, Ona; Navickas, Birutė; Paovys, Veronika; Petrutis, Regina; Ramanauskienė, Albina; Slavinskas, Eugene; Sližys, Stasys; Stankus, Kostas; Taunys, Regina; Tylienė, Sigita; Urbutis, Algimantas ir Dalia; **\$15** Bertuzis, Catherine; Pleiry, Valeria; **\$10** Baltch-Gavrogkas, Aldona; Jokubka, Peter; Karsokas, Genovaitė; Makauskas, Irene.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

SKELBIMAI

IŠNUOMOJA

Išnuomojami du 4 kamb. butai.
Vienas Cicero miestelyje, o kitas
Kedzie ir 66 pl. su baldais. Netoli
parduotuvių. Geras susisiekimas.
Tel. 708-656-6599

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

www.draugas.org

Vytautas Jonas Šliūpas (kairėje) ir Šiaulių universiteto rektorius prof. dr. Vidas Lauruška.

Vytautui Šliūpai – universiteto garbės nario vardas

PETRAS BALČIŪNAS

„Šiaulių kraštas“

JAV gyvenančiam inžinieriui, aušrininko, visuomenės veikėjo Jono Šliūpo sūnui Vytautui Jonui Šliūpai suteiktas Šiaulių universiteto garbės nario vardas.

Šitaip įvertintas V. Šliūpo sprendimas universiteto bibliotekai padovanoti J. Šliūpo ir kitų JAV lietuvių archyvą.

Tarptautinį pripažinimą pelnęs inžinierius-statybininkas V. Šliūpas 1997 metais JAV įsteigė ne pelno organizaciją „Aušrininko daktaro J. Šliūpo archyvas“. Pradžioje archyvą sudarė keli lagaminai dokumentų ir knygų, kurias traukdamasis iš Lietuvos išsivežė J. Šliūpas.

Jam mirus archyvu pradėjo rūpintis žmona. O V. Šliūpas archyvą perėmė, kai galėjo atsidėti lietuviškai veiklai.

„Archyvas pradėjo plėstis. JAV lietuviai buvo dosnūs dovanodami daug dokumentų, knygų, kitos istorinės medžiagos. Jos, užimančios tris

kambarius, dovanuoja 400 JAV gyvenančių lietuvių“, – pasakojo V. Šliūpas.

Šio archyvo pageidavo Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, Vilniaus ir Vytauto Didžiojo universitetai, bet V. Šliūpas nusprendė archyvą dovanoti Šiaulių universitetui, nes Šiauliuose – jo tėvo šaknis.

Tvarkyti, pakuoti archyvą padėjo iš universiteto atvykusi darbuotoja. Paaiškėjo, kad archyvas sveria tris tonas. „Visko dar nesuėmė. Gali dingti pakelė ar laivas nuskęsti. Dalį archyvo palikau kitam reisui“, – sakė V. Šliūpas.

V. Šliūpas Šiaulių rajone, Auksučiuose, yra įsteigęs eksperimentinį ūkį, kuriame moko auginti retesnes daržoves ir kitus augalus.

Dabar Šiaulių universitetas turi tris garbės narius. Pirmasis šį vardą 2000 metais pelnė Timothy Watson – informacinių technologijų specialistas iš JAV. Antruoju garbės nariu 2002 metais tapo daktaras Max Schweizer – Šveicarijos Riufo fondo atstovas Baltijos šalims. Trečiasis garbės narys – V. Šliūpas.

Jaunieji muzikantai žymiajame Caramoor vasaros festivalyje

Liepos 16 d. žymiajame Caramoor vasaros muzikos festivalyje (149 Girdle Rdg Rd., Katonah, NY 10536), su bendra programa koncertavo pianistas Edvinas Minkštimas (M. K. Čiurlionio 5-ojo tarptautinio pianistų konkurso 2007 m. nugalėtojas, New York Juilliard aukštosios muzikos mokyklos doktorantas) ir smuikininke Laura Lutzke, šiuo metu taip pat studijuojanti Juilliard mokykloje. Nors šis duetas susikūrė vos prieš 3 mėnesius, jų pirmieji koncertai New York buvo labai sėkmingi, vainikuoti pasirodymu Caramoor festivalyje. Šiame festivalyje yra koncertavę visi žymiausi klasikinės muzikos atlikėjai, jo istorija – turtinga ir ilgaamžė. Festivalio globėjų sąrašas tokios įžymybės kaip Bill Gates, George Soros.

Programa buvo atlikta „The Spanish Mansion“ salėje, įrengtoje barokiniu stiliumi. Salės interjeras buvo praėjusio amžiaus viduryje atgabentas iš Europos pilių, dvarų. Caramoor Estate supantys parkai, pastatai, trys koncertų salės, kažkada priklausiusios turtingų finansininkų

šeimai, prieš 60 metų buvo padovanotos muzikos mylėtojams. Tuomet ir prasidėjo festivalio istorija.

Jaunųjų atlikėjų programoje skambėjo Bela Bartok Rapsodija No.1 smuikui ir fortepionui ir Cesar Franck Sonata A-dur. Atlikėjai susilaukė audringų gausios publikos plodžių, festivalio salė buvo perpildyta.

Tai bene pirmas kartas, kai lietuviai klasikinės muzikos atlikėjas koncertavo šiame festivalyje.

E. Minkštimas jau gerai pažįstamas mūsų skaitytojams, ne kartą džiuginęs juos savo koncertais. Edvinas pažįstamas ne tik lietuviams. Jis koncertuoja žymiausiose pasaulio salėse, dalyvauja garsiausiuose konkursuose.

Laura smuiku groja nuo pat vaikystės. Būdamas 3 metų ji jau koncertavo su savo mama. Sulaukusi 12 ji grojo su „The Manhattan Symphony Orchestra“. Ji, kaip ir E. Minkštimas, daug koncertuoja, dalyvauja muzikos festivaliuose ir konkursuose.

„Draugo“ info

Edvinas Minkštimas groja vaikų globos būrelio „Saulutė“ 2008 m. surengtame koncerte Lietuvių dailės muziejuje, Lemont.

Laimos Apanavičienės nuotr.

leško giminių

Labai nuoširdžiai prašau Jus padėti man surasti mano dėdę ir tetą bei jų vaikus ar vaikaičius, atvykusius gyventi į Jungtines Amerikos Valstijas. Nors tai įvyko labai seniai, tačiau vis dar tikiuosi surasti ką nors gyvų.

Iš Lietuvos jie išvyko apie 1930–1936 metus, ką paliudija mano turimas dokumentas – Lietuvos generalinio konsulato New York išduotas įgaliojimas, patvirtintas notaro 1936 metais.

Išvykusiųjų mano giminaičių duomenys: Anupras Niedzinskas, gimęs 1883 m., lietuvis, gyvenęs Terpinų kaime, Alovės valsčiuje, Alytaus apskrityje; Juzefa Azaravičiūtė-Niedzinska, lietuvė, gimusi 1891 m. Kalesnykų kaime, Alovės valsčiuje, Alytaus apskrityje (Anupro Niedzinsko žmona); jų vaikai: Helena Niedzinska, lietuvė (gimimo data nežinoma), Patricia Niedzinski Czeslowicz (gimimo data nežinoma).

Išvykę į Jungtines Amerikos Valstijas jie gyveno adresu: 15a–3 Sheridan Village, Schenectady, New York 12308, USA (adresas, nurašytas

nuo gautų laiškų vokų, kuriuos jie siūsdavo mano mamytei ir vyresniajai mano seseriai).

Šiuo adresu buvo palaikomas giminystės ir bendravimo ryšys iki 1964 m. su mano tetos ir dėdės, Juzefos ir Anupro Niedzinskų dukra Helena Niedzinska-Marchewka bei jos vyru Franciszak Marchewka, o taip pat su Helenos Niedzinskos-Marchewkos mama Juzefa Azaravičiūte-Niedzinska.

Giminystės ryšys yra toks: mano močiutė Liudvika Azaravičiūtė-Daugėlienė, gimusi 1887 m. Kalesnykų kaime Alovės valsčiuje, Alytaus apskrityje, mano mamos mama, buvo Juzefos Azaravičiūtės-Niedzinskos sesuo, t. y. mano močiutė Liudvika ir Juzefa buvo seserys. O giminystės ir bendravimo ryšį palaikė iki 1964 m. su mano mamyte Veronika Daugėlaite-Bazevičiene, gyvenančia Kauno srityje, Alytaus rajone, Terpinų kaime, Venciūnų paštas, Domantonių tarybinis ūkis. Šiuo adresu ir gavdavome laiškus.

Taip pat buvo palaikomas bendravimo ir giminystės ryšys su mano

vyresniąja seserimi Onute Bazevičiūte-Sadauskiene, kuri gyveno Kauno srityje, Alytaus rajone, Židonių kaime, Venciūnų paštas, Domantonių tarybinis ūkis.

Aš, Genė Bazevičiūtė-Vyšniauskienė, duktė Vlado, esu gimusi 1942 metais rugsėjo 27 dieną. Mano sesutė Onutė Bazevičiūtė-Sadauskiene mirė 1968 m. gruodžio 8 d. Mano mamytė Veronika Daugėlaite-Bazevičienė mirė 1970 m. birželio 19 d. Tėvelis Vladas Bazevičius mirė 1968 m. liepos 1 d.

1964 metais rašytame laiške mano mamytei Veronikai Daugėlaitei-Bazevičienei, buvo parašyta, kad mano tetai Juzefai Azaravičiūtei-Niedzinska, kuri buvo gimusi 1891 m., labai patinka kurortas Florida, kurioje ji norėtų gyventi.

Keletą kartų rašiau anksčiau nurodytu adresu, atsakymo negavau, tačiau ir laiškas negrįždavo. Galbūt tokios gatvės ten jau seniai nebėra, o gal jų šeimoje niekas lietuviškai jau ir nekalba.

1936 metais gruodžio 12 d. ir 1937 m. sausio 20 d. buvo patvirtinti

įgaliojimo dokumentas – pilnai valdyti nekilnojamą ir kilnojamą turtą, ir atsiųstas mano mamytei.

Atsiųstame įgaliojimo dokumente pagal šio dokumento tvirtinimo ir išdavimo datas – 1936.12.12 ir 1937.01.20, bei pagal pavardes, kurios įrašytos į šį dokumentą: Helena Niedzinska-Marchewka, Patricia Niedzinski-Czeslowicz, Juzefa Zekonska. Įgaliojimo dokumentas parašytas ir tvirtintas notaro Taddeus S. Ogonowski, 1936.12.12. Patvirtino dokumentą ir Lietuvos generalinis konsulas P. Daužvardis.

Maloniai prašau Jus padėti man surasti mano giminaičius, jų gyvenamąją vietą, jei mirę – tuomet bent jų mirimo datas ir kur yra palaidoti. Ką nors žinančius apie mūsų giminaičius prašome rašyti: Genei Vyšniauskienei, Vilties g. 34 – 306, Alytus, Lithuania arba el. paštu:

ebuliene@gmail.com

doctore@one.lt.

Tel. 8-694-83333. Iš anksto nuoširdžiai dėkoju. Su pagarba,

Genė Vyšniauskienė

Margumynai

APIE VĖJĄ

Žmonės klausia manęs: iš kur atsiranda vėjas? Iš kur vėjas, vėtra, viesulas gauna energijos pūsti, griauti ir keliauti? Klausimas yra gana sudėtingas.

Aš nesu meteorologas, bet, manau, kad tad priklauso nuo saulės. Ji daro įtaką mūsų planetą gaubiančiai atmosferai. XX amžiaus pradžioje rusų fizikas Piotr Nikolajevič Lebedev (1866–1962) įrodė, kad beoriame inde šviesos spindulyje turi jėgos sukuti malūnėlį; šviesos spinduliu slėgis turi galios valdant kometų uodegų kryptį.

Nuo 1912 metų atmosferos slėgi matuojame barais. Saulės įtakoje mūsų planetos atmosferoje susidaro žemo ir aukšto slėgimo centrai. Jiems tarp savęs besivaržant, susidaro vėjai. Jų yra įvairių – viesulai, tornadai, uraganai, ciklonai.

Kaip matome, dėl visų įvairių audrų kalta yra saulė. Galingi vėjai energijos gauna iš saulės. Audros atsiranda dėl staigių atmosferos slėgio pasikeitimų. To slėgio kitimą sukelia nevienoda oro temperatūra. Atmosfera – tai planetos dujinis apvalkas. Šylas oras plečiasi aplinkoje, darosi lengvesnis ir kyla aukštyn. Todėl į šią tuštėjančią vietą veržiasi vėsesnis, sunkesnis oras. Tas veržimasis sukelia stiprų horizontalų vėją. To centro „akis“ gali būti nuo kelių šimtų metrų iki kelių kilometrų skersmens. Nuostabu, kad aplinkoje siaučiant

audrai, „akies“ centre yra ramu. Šis viesulas – smarkus griauantis sukūrinis vėjas – slenka per sekundę 25 metrus arba 100 kilometrų per valandą.

Apie žemo atmosferinio slėgimo „akį“ susidarančias audras mes vadiname uraganais ir tornadais. Uraganas yra nuo kelių šimtų metrų iki kelių kilometrų skersmens. Jis pridaro nuostolių ne vien vėju, bet ir lietaus liūtimis.

Azijoje uraganai yra greitesni. Juos ten vadina taifūnais.

Tornadai apima nedidelį siaurą ilgą plotą. Jų greitis apie 60 kilometrų per valandą. Skersmuo būna nuo kelių iki keliasdešimt metrų. Jie keliauja vieną ar dvi valandas, nueidami keliasdešimt arba kelis šimtus kilometrų.

Ciklonas – didžiulis viesulas – slenka lėčiau: 30–40 kilometrų per valandą.

Pagal olandų meteorologo B. Ballot dėsni: vėjas pučia taip, kad stovint veidu pavėjui, šiaurės pusrutulyje kairėje pusėje yra žemo slėgio sritis, o dešinėje – aukšto; pietų pusrutulyje dešinėje yra žemo, o kairėje – aukšto slėgio sritis. Šiaurės pusrutulyje viesulai sukasi taip, kaip rašome 6. Pietų pusrutulyje jie sukasi taip kaip laikrodžio rodyklės.

Eugenius Gerulis

ŽUVIS TŪKSTANTMEČIUS SLĖPĖ ŠARVŲ PASLAPTĮ

Afrikoje gyvenanti žuvis per 100 milijonų evoliucijos metų sukūrė tikriausiai geriausią neperšaujamą šarvą pasaulyje. Šiuo metu inžinierių bei mokslininkų komandos atlieka žuvis šarvo tyrimus tam, kad galėtų principus, išvystytus per tūkstantmečius, pritaikyti gyvo žmogaus šarvams kurti.

Žuvis, mokslininkų vadinamos Polypterus senegalus, šarvai yra sudaryti iš kelių medžiagos sluoksnių, sujungtų įvairiais ląstelių junginiais, kuriuos dabar mokslininkai ir bando

ištirti. Tokį įspūdingą, mokslininkus sužavėjusį šarvą sukūrė pati gamta. Manoma, jog kartu su jau išnykusiomis reptilijomis, milžiniškais jūros skorpionais bei kitais medžiotojais gyvenusiai žuviai tai buvo vienintelis būdas išlikti.

Šiuo metu šarvų tyrimus remia JAV vyriausybė, tikimasi, jog ištyrus bei sugebėjus atkurti panašios sudėties šarvą, bus sukurta nauja medžiaga ateities kareivių kūnui apsaugoti.

livescience.com

Viešpaties ramybės išėjus

A † A
VIKTORUI KUČUI,

žmonai REGINAI, dukrai VIKTORIJAI, mūsų jaunesniems bičiuliams sūnui LINUI ir RENATAI, vaikaičiui ALEKSANDRUI ir svainiui PRANUI BARUI nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Vytautas, Bronė, kun. Vytautas,
Kristina ir Virgus Volertai

Margumynai

LENKIJA ATSIŠAKĖ ATIDUOTI
KOMPOZITORIAUS ŠIRDĮ TYRIMAMS

Lenkijos valdžia atsisakė atiduoti kompozitoriaus Frederico Chopin širdį DNR tyrimui atlikti.

Mokslininkai siekė gauti leidimą ištirti F. Chopin širdį, nes įtaria, kad iš tikrųjų kompozitorius mirė nuo mukoviscidozės, bet ne nuo džiovos, kaip pažymima mirties liudijime. F. Chopin palaidotas Pė re Lachaise kapinėse Prancūzijoje, bet jo širdis, kompozitoriaus valia, – Šventojo Kryžiaus bažnyčios kolonoje Varšuvoje. Lenkijos kultūros ministerijos atstovė pranešė, jog po pasitarimų su žinovais pareigūnai nusprendė, kad naujos diagnozės perspektyva nepateisina tyrimo.

F. Chopin draugijos Varšuvoje vadovo Grzegorz Michalski nuomone, sutampančia su daugumos žinovų nuomone, mokslininkų tyrimas neįneš jokio svarbaus indėlio į kompozitoriaus kūrybos ir asmenybės tyrimą ir vertinimą, o juo siekiama tik patenkinti smalsumą. Be to, jis pareiškė, kad mokslininkams nepavyko įrodyti tikimybės, jog pavyks sėkmin-

gai nustatyti diagnozę.

Mokslininkai iš dalies sutinka su G. Michalski, bet teigia, kad mukoviscidozė rodo daug požymių, pavyzdžiui, užkrečiamos kvėpavimo takų ir plaučių ligos. Be to, mukoviscidozė tapo žinoma mokslui kur kas vėliau nei 1849 m., kai mirė F. Chopin. Vieno tyrėjų nuomone, jeigu mokslininkams pavyks įrodyti, kad F. Chopin sirgo mukoviscidoze, tai suteiks vilčių daugeliui žmonių, sergančių šia liga.

Mukoviscidozė – įgimta liga, kuriai būdinga sutrikusi visų išorės sekrecijos liaukų veikla. Tai sukelia širdies ir žarnyno sutrikimus, pažeidžia bronchus ir plaučius. Ši liga ypač paplitusi Prancūzijoje, kur jos geno nešiotojais yra maždaug 3 mln. šalies gyventojų.

Mokslininkai tikisi, kad F. Chopin ligos paslaptį taip pat gali padėti išsklaidyti jo sesers, palaidotos Varšuvos Povonzkų kapinėse, palaikų pavyzdžiai.

BNS

RUSŲ GINKLAI VIS LABIAU SENSTA

Atkelta iš 3 psl. „Mums labai trūksta pagrindinių specialybių darbininkų – tekintojų, suvirintojų, frezuotojų“, – pripažino Voskoboinikov.

Dienraščio teigimu, pasenusi gamybos įranga atsiliepia darbo našumui. Paskutinė rimta gynybos pramonės gamyklų modernizacija buvo atlikta 1980-ųjų pradžioje, o daugelis jose naudojamų prietaisų yra dar senesni.

Rusijos vyriausybė į tai reagavo kurdama milžiniškus valstybinius gynybos pramonės susivienijimus, tokius kaip Jungtinė aviacijos korporacija. Pasak vyriausybės, tai leis mo-

dernizuoti gamybą. Tačiau kritikai tvirtina, kad tokie veiksmai pasmaugs konkurenciją, sustiprins korupciją ir ilgainiui susilpnins Rusijos karinę pramonę.

„Anksčiau mes gaminome gerus lėktuvus, nes aviacijos įmonės varžėsi tarpusavyje, – per Rusijos parlamente surengtą aptarimą pareiškė buvusi kosmonautė, o dabar Dūmos narė Svetlana Savickaja. – Sujungti jas visas po vienu stogu tolygu panaikinti konkurenciją ir sugriauti tai, ką turėjome. Tačiau galbūt tai leis patogiau vogti valstybės lėšas.“

Parengė

Balsas.lt redakcija

Tautos ar valstybės piliečiai?

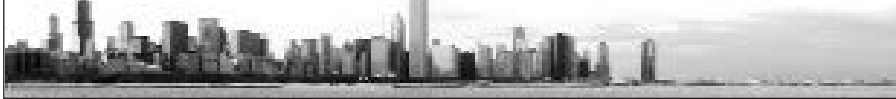
Atkelta iš 3 psl. spalvingai atsispindinčios bulvarinės spaudos skurde, komercinių televizijų pragmatiskume, įvairių realybės šou palkam blizgesy, politikos cirko šurmuly, į patvorį parvirtusio tautiečio girtoje dejonėje?

Kad nekiltų pagunda iškelti mintį apie dviejų rūšių pilietybę: tautos ir

valstybės (kilmės ir gyvenamosios vietos pagrindu), kuri pagimdytų dvigubai daugiau biurokratijos ir diskusijų, pabaigai norisi patarti pilietybės įstatymo kūrėjams vadovautis paprasta logika – ne kaip sumažinti, o kaip padidinti lietuvių kilmę turinčių Lietuvos Respublikos piliečių.

„DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!
Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Mieli „Draugo“ skaitytojai,** pranešame, kad rugpjūčio mėnesį dienraščio priedas „Kultūra. Menas, literatūra, mokslas“ neišeis. Priedo redakcija atostogauja.

◆ **Poetės Zitės Kirsnauskaitės** sakralinės poezijos rinkinio „Ant angelo sparnų“ pristatymas įvyks rugpjūčio 3 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th St., Lemont.

◆ **Prairie Center for the Arts, 201** Schaumburg Ct., Schaumburg, IL 60193, rugpjūčio 8 d. 7 val. v. ir rugpjūčio 10 d. 3 val. p. p. koncertuos Fauborg School of Ballet mokiniai, tarp kurių matysime ir jauną, baletu mylėtojų jau pažįstamą baletu šokėją Mantę Baliutavičiūtę. Bilietus galite užsisakyti tel.: 847-895-3600 arba www.prairiecenter.org.

◆ **Cicero Šv. Antano lietuvių parapija** minės Šv. Marijos su Kūdikiu Šiluvoje 400 metų apsišventimo jubiliejų rugpjūčio 17 d. Minėjimui vadovaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Bažnytinio choro pirmininkė Jonė Bobinienė ir muzikė vargonininkė Vilma Meilutytė ruošia šioms šv. Mišioms skirtas giesmes. Cicero lietuviai į šį minėjimą kviečia buvusius parapijos narius ir svečius iš kitų apylinkių. Visi kartu pasimelsime ir pasivaišinsime.

◆ **Atveskite savo vaikučius į Pipirų ratelį!** Kiekvieną savaitę tėveliai su savo vaikučiais gali praleisti keletą valandėlių lietuviškoje aplinkoje – padainuoti, pažaisti, kurti rankdarbius ir papietauti. Rudens semestras

prasideda 2008 m. rugsėjo 8 d. Kviečiame vaikučius nuo 18 mėn. iki 4 metų. Galite pasirinkti lankymo dienas: pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ar penktadieniais nuo 9:30 val. r. iki 11:30 val. r. Siūlome vieną popietinę klasę trečiadieniais nuo 11:30 val. r. iki 1:30 val. p. p. Renkamės Lemonte, Pasaulio lietuvių centre. Kreipkitės į Ingridą Naudžiūtę-Sherpitis 312-621-4824. Registracija vyks iki rugsėjo mėn. pabaigos.

◆ **Norime pranešti, kad kavinė „Bravo“ išsikėlė į kitas patalpas.** Jau dirbame „Two Rivers“ patalpose, 10997 S. Archer Ave. Lemont IL 60439. Telefonas liko tas pats 630-257-3300. Važiuosite pro šalį – užsukite. Esate laukiami.

◆ **„Draugo“ administracija praneša,** kad skelbta „Draugo“ gegužinė neįvyks.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆ **Dainavos jaunimo stovyklos** taryba praneša, kad šių metų rugpjūčio 3 d., sekmadienį, įvyks tradicinė metinė šventė ir Dainavos jaunimo stovyklos rėmėjų suvažiavimas bei šešių Direktorių tarybos narių rinkimai.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Ieškome žmogaus, kuris parūpintų reklamas ir skelbimus į „Draugo“ dienraščio puslapius. Dėl sąlygų prašome skambinti Silvijai

tel.: 773-585-9500

Irena Kriaučeliūnienė iš Burr Ridge, IL, visuomenininkė, „Draugo“ rėmėja, išgijo bilietą į „Draugo“ pokylį ir išplatino 20 bilietų savo draugams.

„Draugas“ nuoširdžiai dėkoja dosniai rėmėjai Irenai Kriaučeliūnienėi, kuri visuomet talkina ruošiant „Draugo“ renginius.

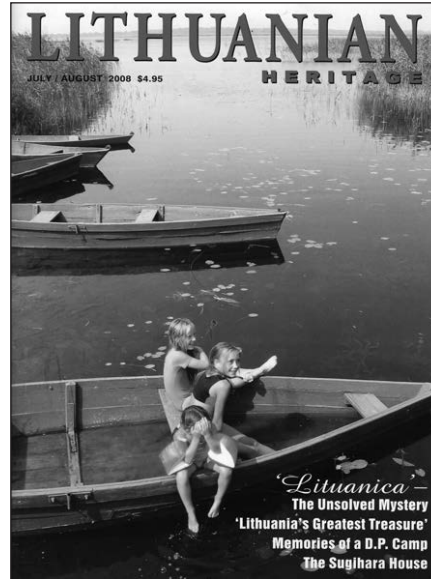
Pokylis „Draugo“ 99-rių metų sukakties proga įvyks Willowbrook pokylių salėje spalio 25 d., šeštadienį. Pokylyje dalyvaus svečias iš Kauno, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

Bilietus galima įsigyti „Draugo“ administracijoje.

Donatas V. Greb iš Piedmont, CA užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

„Draugo“ knygynėlyje

„Lithuanian Heritage“

portažas iš neseniai pasibaigusios Lietuvių tautinių šokių šventės; Vytauto Kupcikevičiaus prisiminimai apie lietuvių gyvenimą Bayreuth stovykloje, Vokietijoje; rašinys apie Chiune Sugihara, Japonijos diplomato prieškarinėje Lietuvoje, veiklą ir jo atminties įamžinimą; Marijonos Venslauskaitės-Boyle pasakojimas apie Lietuvoje vykusį „Svajonių bėgimą“, skirtą būsimo Vėžio informacijos centro statybai Klaipėdoje paremti, Jennifer Virškus išpūdziai iš jaunųjų slidininkų vasaros stovyklos, veikiančios Ignalinos žiemos sporto bazėje.

Žurnale taip pat spausdinamos trumpos žinutės apie lietuvius visame pasaulyje, skaitytojų laišakai. Šeiminkėms skirtame kampelyje rasite, kaip pasigaminti skanius šaltibarščius.

Žurnalo kaina — 4.95 dol. Jį galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 3 dol. Persiunčiant daugiau žurnalų, už kiekvieną papildomą leidinio siuntimą — 2.5 dol. mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

Pasirodė naujas „Lithuanian Heritage“ žurnalo, vasara kvepiančiu viršeliu, numeris. Jame — Algio Gintauto straipsnis apie Dariaus ir Girėno žygdarbį, atliktą lėktuvu „Lituanica“; Leo Bondt pasakojimas apie garsiąją Šiluvą ir joje prieš 400 metų įvykusį stebuklą; Giedriaus Subačiaus pasakojimas apie naujo filmo pagal Upton Sinclair romaną „Jungle“ kūrimo džiaugsmus ir rūpesčius; Vytenio Lietuvninko fotore-

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Dėmesio! Nuotraukų konkursas

Dėkojame skaitytojams, siunčiantiems nuotraukas „Draugo“ fotokonkursui „Šokam šokimėlių“. Nuotraukų lauksime iki š. m. rugsėjo 1 d. Siųsti: „Nuotraukų konkursui“, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba jpg formatu (ne mažiau kaip 1000 px) el. paštu: redakcija@draugas.org; dalia.cidzikaite@gmail.com arba laimaa@hotmail.com

Nuotrauka konkursui: „Smagus šokimėlis“.

Ramunės Kubiliūtės nuotr.